

MARQUS SINZ

INJÍL

TRINITARIAN BIBLE SOCIETY

Established 1831

7 BURY PLACE, LONDON, W.C.1

Kashmiri St. Mark.

GUIDE TO PRONUNCIATION

VOWELS

Letters.	Pronunciation.	Examples.
A a	short form as in "adrift."	Gara, a house. Añigaṭa, darkness.
Á á	long form as in "father."	Gásh, light. Gunáh, sin.
Ä ä	a peculiar short sound from the throat.	Äch, eye. Ändara, from in.
E e	short as in "met," "let."	Peṭh, on. Mets, earth.
É é	long as in "pear"	Tsér, de ay. Lékin, but.
I i	short as in "pin," "bill."	Tim, they. Nin, take.
í í	long as in "police."	Shín, snow. Míl, ink.
O o	short as in "hot"	Doh, day. Noṭ, water-pot.
Ó ó	long as in "mole"	Mól, father. Wót, arrived.
Ö ö	modified like the German o.	Dör, beard. Khötira, for.
U u	short as in "pull" or "put."	Kus, who? Yuth, so that.
Ú ú	long as in "rule"	Núr, light. Tsúr, thief.
Ü ü	a peculiar long sound.	Süit, with.
Ai ai	as in "aisle."	• Khairát, alms.
Au au	as in "sound"	• Áulád, children.

GUIDE TO PRONUNCIATION

CONSONANTS

Letters.	Pronunciation.	Examples
D	more dental than English D.	Dód, pain.
Ḍ	tongue turned up to roof of mouth when pronouncing it.	Tsándán, searching.
G	as in "go," "gone"	Gao, went.
Ḡ	guttural	Ḡairat, zeal. āga, master.
Ḳh	strong guttural	Ḳhudá, God.
N	as in "noon"	Nún, salt.
Ṇ	nasal	Kánḥ, anyone
Ñ	as in Señor	Beñi, sister.
T	very soft and dental.	Tóta, parrot.
Ṭ	tongue well to roof of mouth.	Ṭóṭh, beloved.
Ts	Sanscrit CH but pronounced Ts in Kashmiri.	Tsúr, thiet.

MARQUS SINZ INJÍL.

Báb 1.

1. Khudáyi sindis Nichiv Yisú' Masíh sinzi khushkhabarí hund god.

Y Ú H A N N Á   B A P T I S M A
D I N A W Ö L   S I N Z   M A N Á D Í   T A
K Ö M.

2. Yitha pöth Yasha'yáh nabíyi sinzi kitábi andar likhit chhu, zi Wuch, ba chhusan panun khabar dinawól tse bönth sózán, yus chön wat taiyár kari ; 3. Biyábáнас andar chhe nád dinawól sinz áwáz yiwán, zi Khudáwanda sinz wat káriv taiyár, ta temsinza wata banöviv seza ; 4. Yúhanná ao, ta biyábáнас andar ós baptisma diwán, ta gunáhan hinzi mu'áfí hindi khötira taubaki baptismuk wáz karán. 5. Ta sörí Yahúdiyik ta Yarúshalemik lúk ai nírit tas nish, ta timau hiut pananian gunáhan hund ánkár karán Yardankis daryávas andar tas nish baptisma. 6. Ta Yúhannáhas ós wúnṭa wálan hund poshák nöl, ta dáluv kamarband haligándit, ta

BÁB 1.

hálau ta jangluk máñch ós khewán ;
7. Ta yi manádí ós karán, zi Me pata
chhu su shakhs yinawól, yus miáni
khota chhu zoráwar ; ba chhus na
yath láiq zi nämit mutsráva temsindi
paizáruk randuk. 8. Me diutmava
tohí ába süit baptisma, lekin su
diyiva tohí Rúhu'l Qudsa süit
baptisma.

YISÚ SUND YÚHANNÁHAS NISH BAPTISMA NIUN.

9. Ta timan dohan andar sapun
yitha pöth, zi Yisú' ao Galílaki
Násarata ändara, ta Yúhanná sindi
atha hiutun baptisma Yardanas
andar. 10. Ta yáñ su ába ändara
khot, yakdam wuch tem ásmán
woth, ta Rúh qumir sind pöth pánas
peṭh wasán : 11. Ta ásmána peṭha
áyi áwáz, zi Tsa chhuk mión toṭh
Nichuv, tse nish chhus ba khosh.

YISÚ' SINZ ÁZMÁISH.

12. Ta yakdam kod su Rúhan
biyábánas andar. 13. Ta su ao tath
biyábánas andar tsatjihan dohan

BÁB 1.

tám Shaitána sindi süit ázmávna ;
ta jangliken jánwaran süit ós rózán ;
ta maláik ós temsinz k̄hidmat karán.

YISÚ' SINZ MANÁDÍ.

14. Ta Yúhanná sinzi giriftáriyi pata kár Yisú'an Galílas andar yith K̄hudáyi sinzi k̄hushk̄habarí hinz manádí. 15. Ta wunun, zi Waqt sapun púr, ta K̄hudáyi sinz pādsháhat áyi nazdík ; tauba káriv, ta k̄hushk̄habarí möniv.

YISÚ' SIND GODNIK TSÁṬ BULÁWIN.

16. Ta Galíl jhílki bāṭh bāṭh pakán wuch tem Shama'ún ta Shama'úna sund boí Andriyás jhílas andar zál tráwán ; tikiyázi tim ós gáḍahánz. 17. Ta Yisú'an dop timan ; Me pata pata yiyiv, ta ba banáwóva tohi insánan hind raṭnávanwöl. 18. Táñ tröv timau panin zál, ta tas pata pata päik. 19. Ta bónṭhana päkit, wuch tem Zabdí sund nichuv Ya'qúb ta temsund boí Yúhanná, návi ket zál

BÁB 1.

shérán. 20. Táñ diutun timan nád ; ta timau tróv panun mól Zabdí návi andar mazdúran süit, ta pána päik tas pata pata.

'IBÁDATKĤÁNAS MANZ ÄIKIS BAD-RÚH KADUN.

21. Taupata gäi Kafarnahúmas andar, ta yakdam gätsit ditsan Sabtaki doha 'ibádatkĥánas andar ta'lím. 22. Ta lúk gäi temsinzi ta'lími süit hairán ; tikiyázi su ós na timan faqíhan hind pöth, balki ikhtiyárawöl sind pöth ta'lím diwán. 23. Táñ miúl timan ak mahanuv tihindis 'ibádatkĥánas andar, yas andar nápák rúh ós ; tem wun krak tulit, 24. zi Ai Yisú' Násarí ! asi kyá kóm chhe tse süit ? Tsa chhuka asi halák karni ámut ? Ba chhusat tsa zánán, zi tsa kus chhuk—Kĥudáyi sund Quddús. 25. Ta Yisú'an kur tas mana' ta dopnas, Tsopa kar, emis ändara nér. 26. Ta nápák rúh drao pán nätrövit, ta bađi krak tulit tas ändara. 27. Ta söri lúk sapin hairán, ta pánawain ós bahs

BÁB 1.

karán ta wanán, zi Yi kyá chhu ?
Yi chhe näv ta' lím ! Yi chhu nápak
rúhan ti iḡhtiyára sán hukm diwán,
ta tim chhi temsund hukm mánán.
28. Táñ gäyi temsinz shuhrat
Galílken sární tarafan.

SHAMA'ÚNA SINZ HASH BALRÁWIN.

29. Táñ drao su 'ibádatḡhána
ändara, Ya'qúb ta Yúhanná het
gao Shama'úna ta Andriyása sindis
garas andar. 30. Ta Shama'úna
sinz hash ös tapa süit bímár peymäts,
ta timau dits yakdam tas temsindi
tap khasnäch ḡhabar. 31. Ta yith
kär tem temsindis athas thap, so
tujin, ta tap tsulas, ta so läj temsinz
ḡhidmat karni.

RANGA RANGÄK BÍMÁR BALRÁWIN.

32. Sháman yeli áftáb woth, söri
bímár ta söri yiman bad-rúh ös
tsámit tim äin lúkau tas nish. 33. Ta
sóruí shahr ós darwázás peḡh jama'
sapunmut. 34. Ta tem diut seḡhahan,

BÁB 1.

yim ranga rangaken bímáren andar
ös giriftár, shifá, ta seṭha deo
kaḍin ; ta tem dits na timan bad-
rúhan katha karna tikiyázi tim ös
tas zánán.

SÖRSÍ GALÍLAS MANZ YISÚ' SUND PHERUN.

35. Ta subhöí, gásh yina bónṭh,
su woth ta drao, ta äikis wírán jáyi
gao, ta tati mánjin du'á. 36. Ta
Shama'ún, ta yim tas süit ös, tim
gäi tas pata pata ; 37. Yeli tas nish
wöt, tas dopuk, Sörí chhí tse
tsándán. 38. Tem dop timan ;
Yiyiv, äs gatsau äind päik qasban
manz, yuth ba tati ti kara manadí,
tikiyázi ba chhus awai khötira
drámut. 39. Ta su ós sörsí Galílas
manz tihindian 'ibádatkhánan andar
gäts gäts manadí karán, ta bad-rúhan
kaḍán.

AK MEN_UDLAD BALRÁWUN.

40. Ta äik men_Udladan yith kär
tas minnat, ta tas bónṭhkani sijda
kärít dopnas ; Tsa ai yatsak, me

BÁB 1.

hekak sáf pák kárit. 41. Ta tas ao tas peṭh rahm, ta atha ziúṭh kárit lógnas atha, ta dopnas ; Ba chhus yatsán, zi tsa sapan pák sáf. 42. Táñ tsol tas miond, ta su sapun pák sáf. 43. Ta tem kur tas tákid ta táñ kurun rukhsat, 44. Ta tas dopun ; Khabardár, kánhsi ma wan kenḥ, balki gats, ta panun pán háv káhinás, ta panani pák sáf sapanana khötira di tim chíz niyáz yim Músáhan chhi muqarrar kárit, yuth timan peṭh gawáhi ásan. 45. Lekin tem wani nebar nírit seṭha katha, khass kárit káran yi kath mashhúr, ta Yisú' hiuk na nain pöṭh shahras andar ätsit, balki wírán jáyan andar rúd shahra nebar ; ta lúk ös prat tarafa tas nish yiwán.

Báb 2.

AK FÁLJILAD BALRÁWUN.

1. Kenḥtsau dohau pata yeli su Kafarnáhumás andar tsao, ta búzuk zi su chhu garas andar. 2. Ta tít lúk sabin jama', zi darwázás nish rúz

BÁB 2.

na jái; ta su ós timan `kalám bóznáwán. 3. Ta lúkau on ak fáljilad tsóran mahaniven peṭh tulit tas nish. 4. Yeli lúkan hindi galba sababa zónuk na tas nish änit, ta timau mutsróv su tálau yeti su ós ta mutsrit tsänik so chárpaí alónd, yath peṭh fáljilad shungit ós. 5. Yisu'an dop, tihinz pats wuchit, fáljiladas; Nichivi, chön gunáh sapin mu'áf. 6. Lekin keṅh faqíh yim tati bihit ös, pananian dilan andar läg soṅchni, zi 7. Yi kiyázi chhu yitha pöṭh wanán? Yi chhu kufr wanán. Gunáh kus chhu mu'áf kárit hekán, äikis warai, ya'ní Kḥudáyas? 8. Táñ zón Yisú'an panani rúha süit, zi tim chhi pananian dilan andar yuth soṅchán, timan dopun; Tohi kiyázi chhiva pananian dilan andar yitsa katha soṅchán? 9. Sahl kyá chhu, fáljiladas yá wanun, zi Chön gunáh sapin mu'áf: yá yi wanun, zi Woth, panin chárpaí tul ta gats phér? 10. Lekin yemi kḥötira yuth tohi zöniv, zi Ádam sindis Nichivis chhu zamínas peṭh gunáhan hindi

BÁB 2.

mu'áf karnuk ikhtiyár, (tem wun tas fáljiladas), 11. Ba chhusai tse wanán ; Woth, panin chárpaí tulit gats panun gara. 12. Ta su woth ta yakdam chárpaí tulit drao su sární thí nebar ; sörí sapin hairán, ta K̄hudáyi sund bajar k̄arit läg wanani; zi Asi wuch na zánh yuth.

LEWÍAS NÁD DIUN.

13. Taupata gao su beyi jhílkis bāḥhis peḥ, ta sörí jamá'at áyi tas nish, ta su log timan ta'lim dini. 14. Yeli su gatsán ós, tem wuch Halfaí sund nichuv Lewí guzar chaukí peḥ bihit, ta tas dopun ; Me pata pak. Taupata su woth ta tas pata pok. 15. Ta yitha pöḥ sapun zi su biúḥ temsindis garas andar gizá khieni, ta seḥa guzarwán ta gunahgár lúk bíḥ Yisu'as ta temsindian tsáṭan süit gizá khieni ; tikiyázi tim ós seḥa, ta tas pata ós pakán. 16. Ta Farísian hindiau faqíhau yi wuchit zi su ós gunahgáran ta guzarwánan süit gizá khewán ta tsáṭan wunuk ; Yi chhu guzarwánan

BÁB 2.

ta gunahgáran süit khewán chewán.

17. Yisú'an búzit wun timan ; Tandurustan chhu na hakím hájat, balki bímáran ; ba chhus na rást-bázan, balki gunahgáran nád dini ámut.

YISÚ' SINDIAN TSÁTAN HINDI ROZA NA THAVNA KHÖTIRA.

18. Ta Yúhanná sind ta Farísían hind tsát ös roza thawán ; timau yith wun tas ; Kyá chhu sabab, zi Yúhanná sind ta Farísían hind tsát chhi roza thawán, magar chön tsát chhi na roza thawán ? 19. Yisú'an wun timan ; Kyá sálar chhá fáqai rúzit hekán, yotáñ maharáza chhu timan süit ? Yotáñ maharáza chhu timan süit, tim chhi na fáqai rúzit hekán. 20. Lekin tim doh yin zi maharáza yiyi timan nishi judá karna ; temi waqta thawán tim roza. 21. Kóra kapruk marmat chhu na kánh ak prönis poshákas peṭh lágán ; tikiyázi su kóra kapruk marmat wáli tath poshákas trät, ya'ní nov prönis, ta su thseni ziyáda. 22. Ta nävis

BÁB 2.

maiyaſ chhu na kánh ak pránian
mashkan manz barán ; tikiyázi
mashka phaṭan navi maiyi süit, ta
mai ta mashka sapdan doſhwai
barbád : balki näv mai chhi naven
mashkan andar thawán.

ÁDAM SUND NICHUV CHHU SABTUK MÁLIK.

23. Ta yitha pöṭh ſapun zi ſu
ós Sabtaki doha zirá'atan manz
pakán ; ta temſind tsat læg wati
pakán hel tsatni. 24. Farísiau wun
tas ; Wuch, yim kiyázi chhi Sabtaki
doha ſo kóm karán yosa na rawá
chhe ? 25. Tem wun timan ; Kyá
tohí purva ná zánh ti, zi Dáúdan kyá
kur, yeli temis ta temſindian sáthian
zarúrat peau ta bochihät ſapin ?
26. Su kitha pöṭh gao ſardár káhin
Abiyátár ſindis 'ahdas manz Khudáyi
ſindis garas andar, ta niyázächi
tsochi kheyan, yima káhinan warai
áſa na kánhsi kheni rawá, ta
pananian sáthian ti ditsan ? 27. Ta
tem wun timan ; Sabt chhu inſána
ſindi khötira baniomut, na inſán

BÁB 2.

Sabtaki k̄hötira : 28. Lekin Ádam
sund Nichuv chhu Sabtuk ti málik.

Báb 3.

SABTAKI DOHA ÄIKIS SHAKHSA SUND HUKHMUT ÁTHA BALRÁWUN.

1. Ta su tsao beyi 'ibádatk̄hánas
andar ; ta tati ós ak mahanuv,
yemsund atha ós hukhmut. 2. Tim
rúid tas zágani, zi yi ai emis Sabtaki
doha balrávi, ta tas peṭh lagávao
ilzám. 3. Tem wun tas mahanivis,
yemsund atha ós hukhmut ; Manz
bág sapan wodní. 4. Ta tem wun
timan ; Sabtaki doha nekí karin
chhá rawá, yá badí karin ? zuv
bacháwun kina qatl karun ? Timau
kär tsopa. 5. Tem kär tihinzi
sak̄htdilí hindi sababa gamgín gätsit,
gussa sán timan sární kun tsoshwaní
tarafan nazar ta wunun tas
mahanivis, zi Panun atha kar
ziúṭh. Tem kur ziúṭh, ta temsund
atha gao durust. 6. Táñ kur Farísíau
nebar nírit Herodían süit temsindi

BÁB 3.

khötira barkhiláf mashwara, zi tas kitha pöth máran.

BAJAN BAJAN JAMÁ'ÄTSAN YISÚ' SINZ TA'LÍM DIN.

7. Ta Yisú' gao pananian tsáţan süit jhílas kun ; ta Galíla peţha päch ak bäd jamá'at tas pata ; ta Yahúdiya, 8. ta Yarúshalema, ta Idúmaya, ta Yardana apári, ta Súr ta Saidáhäik apörim yapörim áyi ak bäd jamá'at yi búzit zi su kits hish bäd köm chhu karán, tas nish. 9. Ta tem dop pananian tsáţan ; zi Biri hindi sababa thawan miáni khötira ak lokät náv taiyár yuth na tim me tal raţan ; 10. Tikiyázi tem ós seţhahan shifá diutmut ; chunánchi yít lúk sakht bímáren andar ós giriftár, tim ós tas peţha pewán, yuth tas atha lágan. 11. Ta bad-rúh yeli tas ós wuchán tas bónţhkani ós pewán wäsit, ta krak tulit ós wanán, zi Tsa chhuk Khudáyi sund Nichuv. 12. Ta su ós timan tákíd karán, yuth na me mashhúr káriv.

BÁB 3.

YISÚ' SIND BAH RASÚL.

13. Taupata khot su kohas peth, ta yiman su pána ós yatsán tim bulöwin pánas nish ; ta tim ai tas nish. 14. Ta tem kár bah muqarrar, yuth tas süit rózan, ta yuth timan sózi zi manádí karan, 15. Ta bad-rúhan hindi kadnuk ikhtiyár thawan: 16. Tim chhi yim, Shama'ún, yemsund náv Patras thowun ; 17. Ta Zabdí sund nichuv Ya'qúb, ta Ya'qúba sund boí Yúhanná, yemsund náv Búanargis, ya'ní Bani Radd thowun ; 18. Ta Andriyás, ta Filippus, ta Bar-Tulmái, ta Matí, ta Tomá, ta Halfaí sund nichuv Ya'qúb, ta Taddí, ta Shama'ún Qan'ání, 19. Ta Yahúdáh Iskariyotí, yem su raṭnóv ti.

FARÍSÍAN HUND KUFR.

Su tsao äikis garas manz ; 20. Ta yít lúk sapin beyi jama' zi tim hek na gizá ti khet. 21. Yeli temsindiau öshnáwao yi búz, ta tas drai raṭni ;

BÁB 3.

tikiyázi tim ös wanán, zi Su chhu bekhud. 22. Ta faqíh yim Yarúshalema ändara ös ámit yi ös wanán, zi Tas süit chhu Ba'alzabúl, ta yi ti, zi Su chhu bad-rúhan hindis sardára sindi madada süit bad-rúhan kađán. 23. Ta tem äin tim pánas nish nád dit, ta tamsílan andar loguk wanani; Shaitán kitha pöth heki Shaitánas kädit? 24. Ta kuni pádsháhäts andar ai nifáqí peyi, so pádsháhat heki na qáim rúzit. 25. Ta kuni garas andar ai nifáq peyi, su gara chhu na qáim rúzit hekán. 26. Ta Shaitán ai pánasí mukhálif sapdit pánas andar nifáq trávi, su chhu na qáim rúzit hekán, balki temis chhu khátima sapdán. 27. Lekin kánh mahanuv chhu na kánhsi zoráwar mahaniv sindis garas andar ätsit temsund asbáb lúta hekán nit, yotáñ na su tas gođa zoráwaras gandi; ada lúti temsund gara. 28. Ba chhusáva tohí poz wanán, zi Ádaman hindian nichiven hind söri gunáh ta sóruí kufr yi tim chhi wórán mu'áf yin karna:

BÁB 3.

29. Lekin yus akha Rúhu'l Qudsa sindis haqqas andar kufr wóri, tas yiyi na hargiz mu'áf karna, balki hameshakis gunáhas chhu sazáwár :
30. Tikiyázi tim ös wanán, zi Tas andar chhu bad-rúh.

YISÚ' SINZ RÚHÁNÍ RISHTADÁRÍ.

31. Taupata temsinz möj ta temsind böi ai, ta nebarkani wodní rúzit dowuk tas nád. 32. Ta bíra ös tas apör yapör bihit, ta tem wun timan ; Wuch, chön möj ta chön böi chhí tse nebarkani nád diwán. 33. Ta tem diut timan yi jawáb ; Kosa chhe méin möj, ta kam chhi méin böi ? 34. Ta timan peṭh yim tas apör yapör bihit ös nazar kárit wunun ; Wuchiv, méin möj ta méin böi chhi yim ! 35. Tikiyázi yus akha Kḥudáyi sinzi marzíyi peṭh paki, suí chhu mión boí ta beñi ta möj.

BÁB 4.

Báb 4.

BIÓL WAWANWÖL SINZ TAMSÍL.

1. Ta taupata log su jhílkis bāṭhis peṭh ta' lím dini. Ta tas nish saméyi ak yíts bād jamá'at, zi su biúṭh návi andar jhílas manz, ta sörí bíra rúz bihit jhílkis bāṭhis peṭh. 2. Ta su rúd timan tamsílan andar seṭha katha hechnávani, ta panani ta' lími manz wunan timan; 3. Búziv : wuchiv, ak biól wawanwól drao biól wawani. 4. Ta wawani vizi sapun yitha pöṭh, zi keṅh peau wati hinzi béri peṭh ta jánwarau yith kheau su. 5. Ta keṅh peau kañi zamínas andar, yeti tath seṭha mets míj na, ta säin mets na ásnaki sababa khot dawán; 6. Yeli áftáb drao ti dod, ta múl na ásnaki sababa hukh. 7. Ta keṅh peau kaṅḍian andar, ta käiṅḍ, baḍéyi ta ti ruṭuk tal, ta tath drao na phal. 8. Ta keṅh peau rütis zamínas andar, ta su khot ta bādít onun phal; ta kuni treh gun, kuni shéṭh gun, kuni drao hat gun

BÁB 4.

phal. 9. Ta taupata dop tem timan ; Yemis bózwín kan ásan, su búzin.

TAMSÍLAN MANZ WANANUK MAQSAD, TA GODNICH TAMSÍLI HUND MA'NE.

10. Yeli su kunuí rúd, ta temsindiau sáthíau pruts tas timau bahau süit yiman tamsílan hindi khötira. 11. Tem wun timan, zi Tohí chhuva Khudáyi sindi pádsháhatuk sir dina ámut, lekin tihindi khötira yim nebar chhi sáriai katha chhe tamsílan andar ásan ; 12. Yuth wuchán ösit wuchan ta ma'lúm karan na, ta bózan ösit bózan ta zánan na ; yuth na zi phéran ta mu'áfí laban. 13. Taupata wun tem timan ; Kyá tohi chhiva ná yi tamsíl zánán ? Ada kitha pöth hektiv sáriai tamsíla zönit ? 14. Wawanwól chhu kalám wawán. 15. Yi wati hindis kináras peṭh peau, yuth kalám chhu wawana yiwán, yi chhu yuth, zi yeli timau búz, ta Shaitán yakdam yith chhu

BÁB 4.

tath kalámas yus tihindian dilan
andar ós wawana ámut tulit niwán.
16. Ta tithai pöth yi kañian andar
wawana ao, yim chhi tim, yim kalám
búzit chhi jald k̄hushí sán mánán ;
17. Ta pánas andar chhi na temyuk
múl raṭán, balki kenhtsan dohan ;
temi pata, yeli kalámaki sababa
kenh taklíf yá zulm chhuk wátán, ta
yakdam chhi khúnt khewán. 18. Ta
yi kaṇḍian andar ao wawana, tim
chhi tim yimau kalám búz, 19. Ta
dunyáhächi fikri ta diyáran hindi
fareba ta beyan beyan chízan hindis
tama'has andar dákhil sapnit chhi
kalámas tal raṭán, ta su chhu bephal
rózán. 20. Ta yi rütis zamínas andar
ao wawana, yim chhi tim yim kalám
chhi bózán ta mánán ta phal anán,
kánh treh gun, kánh shéth gun, ta
kánh hat gun.

TSÁNGICH TAMSÍL.

21. Ta tem wun timan ; Kyá
tsóng chhá yemi k̄hötira anán, zi
longanis yá chárpaí tal thawan ?

BÁB 4.

Kyá yemi k̄hötira chhi ná anán, yuth zúri peth thawan ? 22. Tikiyázi kánh chíz chhu na khätit, magar yemi k̄hötira yuth záhir sapni ; ta khätit sapni na, lekin yemi k̄hötira yuth bózna yiwi. 23. Yas bózwín kan ásan, su búzin. 24. Taupata wun tem timan ; K̄habardár rúziv, zi kyá chhiva bózan ; yemi loᅇgani süit tohi chhiva ménán, temí süit yiwi tuhindi k̄hötira ti ménana, ta tohí yiwi ziyáda dina. 25. Tikiyázi yas nish chhu, tas yiwi dina ; ta yas nish chhu na, tas yiwi ti ti nina yi tas nish chhu.

BIÓL KHASNÄCH TAMSÍL.

26. Ta tem wun ; K̄hudáyi sinz pádsháhat chhe yits, yitha pöth ak shakhs zamínas andar biól wawi ; 27. Ta rátas shuᅇgi ta dohas rózi hoshyár, ta su biól zevi, ta khasi, yitha pöth zi su záni na. 28. Zamín chhu pön pánai phal anán, goᅇa ghása, taupata hel, ta pata helan andar bārit dána. 29. Yeli phal

BÁB 4.

papión, ta su chhu tath yakdam drót wáyán, tikiyázi lónanuk waqt wót.

ÁSIR PHALICH TAMSÍL.

30. Taupata wun tem, zi Äs kath süit dimau K̄hudáyí sinzi pādsháhäts hishar, ta kath tamsíli manz karau bayán? 31. So chhe ásir phälis hish; zi yeli zamínas andar wawana chhu yiwán ta zamínikiau sárwí biálieu k̄hota chhu niuk; 32. Lekin yeli wawana ao, ta khäsít chhu sárwí tarkárieu k̄hota bod sapdán, ta yits hishi baji baji lanjé chhu kađán, zi hawahäik parinda chhi temikis shihilis tal rózán.

YISÚ' SINZI TA'LÍMI HUND TARÍQA.

33. Ta su ós seṭhahan yitsnai tamsílan andar tihinzi 'aqli maujub timan kalám bóznáwán; 34. Ta tamsíli bagair ós na timan kenḥ ti wanán, lekin k̄halwatas andar ós pananian kháss tsáṭan sární kathan hund ma'ní bayán karán.

BÁB 4.

JHÍLAS PETH TUFÁN BAND KARUN.

35. Temi doha yeli shám sapun,
tem wun timan ; Yiyiv, apór tarau.
36. Ta so jamá'at trövit, yapör su ós,
niu timau su návi andar ; ta tas süit
ása beyi lokächi náva ti. 37. Tau-
pata kudun sakht wao, ta lambak
läg návi yotáñ, zi náv ös ába süit
barna yiwán. 38. Ta su ós pána
namas peth shánd dit shungit ;
taupata wuznövit wunuk tas ; Ai
Ustáda, kyá tse chhai ná fikr, zi
äs chhi halák sapnán ? 39. Ta
wäthit kur tem wáwas mana', ta
lambakan wunun ; Thahr, ta band
sapan ; ta wao sapun band, ta seþha
amn sapun. 40. Taupata dopun
timan ; Tohi kiyázi chhiva khótsán ?
Wuni ti chhiva ná i'tiqád anán ?
41. Ta tim khúts seþha, ta pánawain
läg wanani ; Yi kus chhu, zi wao
ta áb ti chhu hukm mánán ?

BÁB 5.

Báb 5.

ÄIKIS SHAKHSAS SETHA BAD-RÚH KADIN.

1. Ta jhíla apór tärít wöt tim Giráseníonikis 'iláqas andar. 2. Ta yeli su návi ändara drao, táñ samukh tas ak mahanuv yas andar nápák rúh ós, qabrau ändara nírit. 3. Su ós qabran andar rózán, ta na ós wain tas kánh akha hánklau süit band kärít hekán ; 4. Tikiyázi wária laṭi ós beḍiau ta hánklau süit band karna ámut, lekin tem phuṭri hánkla ta beḍen karen ṭukra ṭukra, ta kánh ós na tas yél kärít hekán. 5. Ta su ós rátas dohas qabran andar ta kohan peṭh kraknád karán, ta panun pán ós kañiau süit chokalad karán. 6. Tem wuch Yisú' dúri ta daurióv, ta sijda kurnas, 7. Ta baḍi áwáz kärít dopnas ; Ai Yisú', Kḥudá Ta'álá sindi Nichivi, me kyá kóm chhe tse süit ? Tse chhusai Kḥudáyi sund qasam diwán, me ma trávv 'azábas andar.

BÁB 5.

8. Tikiyázi su ós tas wanán, zi Ai nápák rúha, yemis mahanivis ändara nér. 9. Ta tem pruts tas ; Tsa kvá chhuí náv ? Tem dopus ; Me chhu náv Lashkar, yemi khötira zi äs chhi seṭha. 10. Ta tem kur tas seṭha zára pára, zi Asi mata kaḍta yemi 'iláqa ändara. 11. Ta tath jáyi ós kohas peṭh suaran hund ak boḍ khyul ghása khewán. 12. Taupata kur timau tas zára pára ta wunhas, zi Asi sózta human suaran manz, yuth äs timan manz atsau. 13. Ta tem diut timan ijázat, ta nápák rúh drai, ta timan suaran manz bíṭh, ta tem khyel yus taḵhminan zä sás ós, thsan chumba peṭha woṭh jhílas manz, ta jhílas manz phäṭit múid. 14. Ta suaran hind rachanwöl tsäl, ta shahras ta gáman wátnöwak ḵhabar. 15. Ta tim drai su ahwál wuchni, ta Yisú'as nish wuchuk su yas bad-rúh ös, ya'ní bad-rúhan hinz jamá'at, bihit ta palau nöl lögit ta hoshas andar ámut, ta tim khúts. 16. Ta wuchanwáliau wun temis shakhsa

BÁB 5.

sund ahwál, yas andar bad-rúh ös, ta suaran hund hál timan. 17. Ta tim läg tas zára pára karni, zi Sáni 'iláqa ändara nér. 18. Ta yeli su návi andar woth, ta yas andar bad-rúh ös, tem kär tas minnat, zi Ba róza tse süit. 19. Lekin tem diut na tas ijázat, balki tas wanun, zi Pananian lúkan nish gats panun gara, ta timan di khabar, zi Kḥudáwāndan kits bād köm kär cháni kḥötira, ta tse peḥ kurun rahm. 20. Su gao, ta Dikapulisas manz log yemi kathi kḥötira wanani, zi Yisú'an kits bād köm kär miáni kḥötira ; ta söri ös ta'ajjub karán.

ÄIKIS BÍMÁR ZANÁNI HUND
SHIFÁ LABUN, TA ÄIKIS
MURDA KÓRI HUND ZINDA
SAPDUN.

21. Yeli Yisú' tur beyi návi ket apór, ta bād jamá'at saméyi tas nish, ta su ós jhílkis bāḥhis peḥ. 22. Ta 'ibádatkḥánakiau sardárau ändara ak shaḥs Yáír náv ao, ta tas wuchit peau temsindian khoran peḥ, 23. Ta

BÁB 5.

yi wänit kuran tas seṭha zára pára,
zi Méin lokät kúr chhe marnas
taiyár : tsa yith thav panun atha
tas peṭh, yuth so bali ta zinda rózi.
24. Ta su gao tas süit ; ta seṭha lúk
päik tas pata pata, ta tas peṭh ös
wäs wäs pewán. 25. Taupata áyi
ak zanána, yas bahau wariau peṭha
ós rat pakán, 26. Yemi seṭhahan
hakíman hind 'iláj ös kármit, ta
panin söri diyár ös kharch kármit,
ta kenḥ ósus na föida sapunmut,
balki seṭha kharáb ös gömäts.
27. Ta Yisú' sinz khabar búzit,
jamá'äts manz áyi tas pätkin, ta
temsindis poshákas logun atha ;
28. Tikiyázi so ös wanán, zi Ba ai
sif temsindis libásas atha lága, ta
ba bala. 29. Táñ sapun temis rat
band ; ta tas sapun mahsús, zi me lob
shifá bímári nishi. 30. Yakdam zón
Yisú'an zi me ändara drao shifáhuk
quwwat, ta jamá'äts kun phirit
dopun ; Kem lóg ménis poshákas
atha ? 31. Temsindiau tsáṭau dop
tas ; Tsa chhuk wuchán, zi yít lúk
chhí tse peṭh wäs wäs pewán, ta

BÁB 5.

đapán chhuk ; Kem lóg me atha ?
32. Tem kár tsoshwani tarafan nazar,
yuth tas wuchi yem yi kóm ös
kärmäts. 33. So zanána yi zönit,
zi me peṭh kyá asar sapun, khótsán
khótsán áyi, ta bónṭhkani pet
wununas sóruí hál poz poz. 34. Tem
wun tas ; Kúir, chön i'tiqádan dituí
tse shifá ; salámatí sán gats, ta
panani bímári nishi bal. 35. Su
ós yí wanán, ta 'ibádatḱhánakis
sardára sindi gara peṭha ai kenḱh
zän ta wunhas, zi Chön kúr moyi ;
wain kiyázi chhuk ustádas taklíf
diwán ? 36. Yosa kath tim ös
wanán, Yisú'an kur na tath peṭh
tawajjuh, 'ibádatḱhánakis sardáras
wunun ; Khóts ma ; faqt thav
i'tiqád. 37. Tem diut na Patrasas
ta Ya'qúbas ta Ya'qúbanis böis
Yúhannáhas warai beyi kánḱhsi ti
pánas süit pakna. 38. Ta tim ai
'ibádatḱhánakis sardára sindis garas
andar, ta tem wuch zi seṭha krak
chhi tulán, ta lúk chhi wadán.
39. Ta andar ätsit dopnak ; Tohi
kiyázi chhiva krak tulán ta wadán ?

BÁB 5.

Kúr chhe na mumäts, balki shungit chhe. 40. Tim läg tas peṭh asni. Lekin tem käd söri nebar, ta kóri hund mól möj ta panin sáthí het, yeti kúr ös pemäts, andar tsao. 41. Ta kóri hund atha räṭit dopnas, Talítá qúmí; yemyuk tarjuma yi chhu, zi Ai kúir, ba chhusai tse wanán, woth. 42. Táñ wäthit läj so kúr pakni ta phérni; tikiyázi so ös baha wärish. Ta ath peṭh sapid lúk seṭha hairán. 43. Taupata diut tem timan tákíd kárit hukm, zi yuth na kánh záni: ta farmóvnak, zi Temis din keñh khena khötira.

Báb 6.

YISÚ' SUND PANANIS
WATANAS MANZ NA MÁNANA
YUN.

1. Tati nírit ao su pananis watanas andar, ta temsind tsát päik tas pata pata. 2. Yeli Sabtuk doh wót, su log 'ibádatkhánas andar ta'lim dini; ta seṭha lúk sapin búzit hairán, ta wanani läg, zi Emis

BÁB 6.

kati áyi yítsa katha? ta yi kosa hikmat chhe yosa emis chhe bakhshana ámäts, ta kits hishi karámäts chhe emsindi atha zahir sapnán! 3. Kyá yi chhu ná suí chhán, yus Maryami hund nichuv, ta Ya'qúba ta Yosesa ta Yahúdáha ta Shama'úna sund boí chhu? Ta emsinza beñi chhe ná sánian garan manz? Ta timau kheau temsindi süit khúnt. 4. Yisú'an wun timan, zi Nabí chhu na pananis watanas ta pananian rishtadáran ta panani gara warai beyi kuni jáyi be'izzat sapdán. 5. Ta tem hiuk na kánh mu'jiza hövit, yemi warai, zi kenhtsan bímáran peṭh atha thävit diutun timan shifá. 6. Ta tem kur tihinzi bei'tiqádi peṭh ta'ajjub.

RASÚL MANÁDÍ HINDI KHÖTIRA SÓZIN.

Ta su phiur tsoshwani tarafaken gáman andar ta'lím diwán. 7. Ta tem äin tim bah pánas nish nád dit, ta zääz kárit loguk sózni, ta timan diutun bad-rúhan peṭh ikhtiyár;

BÁB 6.

8. Ta hukm diutnak, zi wati hindi k̄hötira lóri warai ma niyiv ken̄h ; na tsoṭ, na júlí, na pananis kamarbandis andar poṅsa ; 9. Magar paizár lögiv, ta zä pheron ma lägiv nöl. 10. Ta tem wun timan ; Yeti tohi kuni garas andar ätsiv, ta tait rúziv, yotáñ na tati sapniv rawána. 11. Ta yemi jáyi hind lúk tohi qabúl karnáva na, ta tuhund bózan na, nérna waqta däniv pananian khoran hinz gard tati, yuth timan peṭh gawáhi ási. 12. Ta timau kär gätsit manádi, zi Tauba käriv ; 13. Ta seṭha bad-rúh kädik, ta seṭhahan bímáran tíl mälit diuthak shifá.

YÚHANNÁ BAPTISMA DINAWÖL SUND QATL SAPDUN.

14. Ta Herodes pádsháhan búz yi, tikiyázi temsund náv ós mashhúr sapunmut, ta tem wun, zi Yúhanná baptisma dinawól chhu sapunmut murdau ändara zinda, awai chhi yim mu'jize záhir sapnán. 15. Lekin ken̄h ös wanán, zi Eliyyáh chhu, ta ken̄h yi, zi Nabíau ändara chhu äikis

BÁB 6.

nabías hiu. 16. Magar Herodesan wun búzit, zi Yúhanná yemsund kala me tsaṭnóv, suí chhu zinda sapunmut. 17. Tikiyázi Herodesan ös pána lúk súzit Yúhanná raṭnóvmut, ta pananis böi Filippusa sinzi áshni Herodiyása sinzi ḵhötira ósuk su qaidḵhánas andar ludmut, tikiyázi Herodesan ós tas süit néthar kurmut. 18. Ta Yúhannáhan ós tas wunmut, zi Pananis böi sinz áshin chhai na tse rawá. 19. Awai ḵhötira ös Herodiyás tas süit dushmaní thawán, ta yatsán ös zi temis mári, lekin hiukun na mörit ; 20. Tikiyázi Herodes ós Yúhannáhas rástbáz ta muqaddas zönit khótsán, ta temsinz pásdári karán. Ta temsinza katha búzit ós seṭha hairán sapdán ; lekin ḵhushí sán ós bózán. 21. Ta áḵhir kár, yeli Herodesan kur panani wohor wádika doha pananian buzurgan ta faujiken sardáran, ta Galílaken raísan ziáfat, 22. Ta temsí Herodiyása sinz kúr tsáyi andar, ta nátsit kurun Herodes ta temsind päts ḵhosh ; ta pádsháhan

BÁB 6.

wun tas kóri, zi Yi tsa yatsak me mang, ba dimai tse ; 23. Ta tem kurus qasam, zi Yi tsa me mangak, panani aji pádsháhäts tám dimai tse. 24. Ta so dráyi nebar ta panani máji wunun, zi Ba kyá mangas ? Temi wunus ; Yúhanná bap̄tisma dinawöl sund kala. 25. Táñ tsáyi so dawán andar pádsháhas nish, ta tas kurun yi 'arz ; Ba chhas yatsán zi tsa ananáwak wuin Yúhanná bap̄tisma dinawöl sund kala äikis majmu'as manz miáni khötira. 26. Ta pádsháh sápun seṭha gamgín, lekin pananian qasaman ta patsen hindi sababa hiukun na tas nakár kárit. 27. Ta táñ súz pádsháhan ak sipáh ta hukm diutnas, zi temsund kala ani. Su gao ta temsund kala tsoṭun qaidkhánas andar. 28. Ta äikis majmu'as manz thävit onun ta kóri diutun, ta kóri diut panani máji. 29. Ta temsindiau tsáṭau búz ta áyi, ta temsinz lách tulit thäwak qabri andar.

BÁB 6.

PÁNTS SÁS MAHANIV KHEÁWIN.

30. Ta rasúlau Yisú'as nish jama' sapnit, yi kenhtsa timau kur, ta yi kenhtsa timau hechnóvmut ós, sóruí kuruk tas bayán. 31. Tem wun timan ; Tohi yiyiv wírán jáyi andar, ta áráma hawáwa káriv : yemi khötira zi seþha lúk ós yiwán ta gatsán, ta timan ós na gizá khenäch ti fursat mélán. 32. Taupata gäi tim návi ket äikis wírán jáyi andar tanhá pöth. 33. Ta lúkau wuch tim gatsán, ta seþhahau praznövm tim, ta seþhahan shahran hind lúk saméyi, ta pakán pakán gäi tot, ta timan bónth wöt tot. 34. Yisú'an wuch návi ändara nírit ak bäd jamá'at, ta tas ao timan peþh rahm, tikiyázi tim ós timan tíran hind pöth, yiman na pohul ási ; ta su log timan seþha katha hechnávni. 35. Yeli áftáb woth, temsind tsát áyi tas nish ta wunhas ; Yi jái chhe wírán, ta tsér gao seþha. 36. Timan kar rukhsat, yuth tim tsoshwani tarafaken bastian

BÁB 6.

ta gáman andar gätsit, panani khötira
hen kenh khena khötira mäl.
37. Lekin tem wun timan jawáb
dit ; Tohi diyiv yiman khena
khötira. Timau dop tas ; Kyá äs
gätsit anawa doan hatan dínáran
tsochi mäl, ta yim kheávók ? 38. Tem
wun timan ; Tohí nish kätts tsochi
chheva ? Gätsiv ta wuchiv. Timau
wun tas daryáft kárit ; Pánts, ta zä
gáda. 39. Tem diut timan hukm,
zi Sörí behnöviuk dramnas peḥ
sabi. 40. Taupata bíḥ tim hat hat
ta paṅtsahan paṅtsahan hinza saba
banövit. 41. Taupata hetsa tem
tima pánts tsochi ta zä gáda, ta
ásmánkun nazar kárit maṅjin bara-
kat, ta tsochi phuṭrit ditsan tsáṭan,
yuth tim timan bóṅḥkani thawan ;
ta tima zä gáda ti bögráven timan
andar. 42. Ta timau sárwí kheyi ta
sér sapin. 43. Ta timau tuji ṭukran
hinza bah paji bárit, ta gádau
ándara ti kenh. 44. Ta yimau
tsochi kheyi, tim ös pánts sás
mahaniv.

BÁB 6.

YISÚ' SUND JHÍLKIS ÁBAS PEṬH PAKUN.

45. Ta táñ kār tem panin tsát majbúr, zi návi ket bihit gatsan Baitsaidá apór tas bónṭh, yotáñ su kari lúkan rukḥsat. 46. Ta timan rukḥsat kārít, kohas peṭh gao du'á maṅni. 47. Yeli shám sapun, ta náv ös jhílas manz bág, ta su ós kunuí-zun bāṭhis peṭh. 48. Yeli tem wuch zi tim chhi lamna süit seṭha diqq sapinmit, tikiyázi wao ósuk mukḥálif, ta röts hinzi patmi pahara pok su jhílas peṭh tihinzi návi kin, ta timan bónṭh nírit ós yatsán gatsun. 49. Lekin yeli timau su wuch jhílas peṭh pakán, ḵhayál kuruk zi bhút chhu, ta krak tujik, 50. Tikiyázi sörí khúts tas wuchit. Lekin yakdam loguk kalám karni ta wanani ; Ḵhátir jama' rúziv : ba chhus ; khútsiv ma. 51. Taupata ao su timan nish, ta návi peṭh khot, ta wao ṭhahrióv : ta tim sapin pananian dilan andar seṭha hairán ; 52. Tikiyázi timau ós na tsochan

BÁB 6.

hindi mu'jize khötira zónmut, lekin tihind dil ös sakht sapanmit.

GANNESARATKEN LÚKAN MANZ YISÚ' SIND MU'JIZE.

53. Yeli tim gäi apór ta Gannesaratken 'iláqan manz wöt, ta náv thäwak gháṭas peṭh. 54. Yeli návi peṭha khäit, táñ praznóv lúkau su. 55. Ta tath 'iláqakis tsoshwani tarafan dauréyi, ta prat tarafa läg lúk bímáran chárpaíyan ket tas nish anani, yeti yeti búzuk zi su chhu, tot tot phír tim het. 56. Ta yeti su kuni gámas yá shahras yá basti andar gao, timau thäiv bímár bázáran andar, ta tas káarak minnat, yuth tim sirf lágan temsindis poshákakis dámanas atha ; ta yítiau temsindis dámanas atha lóg, söri baléyi.

Báb 7.

PÄZ PÁKÍZAGÍ CHHE ANDARÚNÍ TA RÚHÁNÍ.

1. Taupata saméyi Farísí ta kenḥ faqíh ; tim ös Yarúshalema ändara

BÁB 7.

ámit. 2. Ta timau wuch zi temsind kenh tsát chhi nápak, ya'ní atha chhalna warai, tsoṭ khewán. 3. Tikiyázi Farísí ta söri Yahúdí chhi buzurgan hinzi riwáyäts sababa, yotáñ na panin donwai atha wára chhalan, totáñ chhi na khewán. 4. Ta bázára yith, yotáñ na gusl karan, totáñ chhi na khewán; ta beyi chhe seṭha katha, yim qáim thavna khötira chhe timau buzurgan nishi zima hena khötira hechmatsa, maslan piyála ta lóṭa ta trámiv bána chhalin. 5. Taupata Farísíau ta faqíhau pruts tas; Kyá sabab chhu, zi chön tsát chhi na buzurgan hinzi riwáyäts maujub pakán, balki atha chhalna warai chhi tsoṭ khewán? 6. Tem wun timan, zi Yasha'yáh nabían kár tohí riyákáran hindis haqqas andar ján nubuwwat; yitha pöṭh likhit chhu; Yim lúk chhi me wuṭhau süit 'izzat karán, lekin yihind dil chhi me nishi dúr. 7. Ta yim chhi beföida méin parastish karán, tikiyázi tim chhi lúkan hindian hukman hinz ta'lím diwán.

BÁB 7.

8. Tohi chhiva K̄hudáyí sind hukm tark k̄arit insánan hinz riwáyäts mánán. 9. Ta tem wun timan ; Panani riwáyäts mánnana khötira kiuth hiu chhiva K̄hudáyí sind hukm radd karán ! 10. Tikiyázi Músáhan chhu farmóvmut, zi Pananis mölis ta panani máji kar 'izzat ; ta yus akha pananis mölis yá panani máji bad wani, su yiyi zuva nishi márna. 11. Iekin tohi chhiva wanán ; Harga ai kánh pananis mölis yá panani máji wani, zi Yemi chízuk föida tse diun ósum, su sapun qurbán, ya'ní su sapun K̄hudáyas nazr, 12. Ta tohi chhiva na tas beyi pananis mölis yá máji kenh madad karna diwán. 13. Yitha pöth chhiva tohi K̄hudáyí sund kalám panani riwáyäts süit, yosa tohí chheva jarí karmäts, radd karán ; ta yítsai chhiva seṭha kámi karán. 14. Ta tem äin lúk beyi pánas nish nád dit, ta timan wunan, zi Tohi söri búziv mión ta zöniv. 15. Kánh chíz nebara insánas andar wötít chhu na nápak k̄arit hekán, lekin tim chíz yim insána sindi

BÁB 7.

ändara chhi nérán, timai chhi insáнас nápák karán. 16. Kánhsi ai bózwín kan ásan, búzin. 17. Yeli su bíri ändara gara gao, taupata pruts temsindiau tsátau tas temi tamsíli hund ma'ní. 18. Tem dop timan ; Kyá tohi ti chhiva yithí nádán ? Kyá tohi chhiva ná zánán zi kánh chíz yus nebara chhu insáнас andar wátán, su chhu na tas nápák kárit hekán ; 19. Yemi khötira zi su chhu na temsindis dilas andar, balki yed andar chhu gatsán, ta zarúriyi andar chhu pewán ? Yi wänit kárin sörí khenik chíz pák. 20. Taupata wunun ; Yi insána sindi ändara chhu nérán, tí chhu insáнас nápák karán. 21. Tikiyázi ändara, ya'ní insána sindi dila ändara, bad khayál, harám-kárí, 22. Tsúra, khún, zinákárí, tama', badí, mukr, shahwat-parastí, bad nazara, badgoí, shekhí, bewuqúfí chhi nérán ; 23. Yim sörí bad chíz chhi ändara nírit insáнас nápák karán.

BÁB 7.

ÄIKIS SÚRUFÍNÍKÍ ZANÁNI HINZ KÚR BALRÁWIN.

24. Taupata woth tati, ta Súr ta Saidáhäken sarhaddan andar gao. Ta äikis garas andar tsao, ta yatsán ós, yuth na kánh záni ; lekin khätit hiuk na rúzit. 25. Balki yakdam áyi ak zanána, yemsinzi lokächi kóri andar nápak rúh ós, temsinz khabar búzit, ta temsindian khoran peṭh peyi. 26. Yi zanána ös Yúnání, ta Súrufíní qaumäch. Temi kur tas zára pára, zi Miáni kóri ändara kaḍtan bad-rúh dúr. 27. Tem wun tas, Goḍa di farzandan sér sapnana, tikiyázi farzandan hinz tsoṭ nit honian bónṭhkani tráwin chhe na ján. 28. Temi wunus jawáb dit ; Awa, Kḥudáwanda, hún ti chhi meza tala farzandan hindiau tsochi ṭukrau ändara khewán. 29. Tem wun tas ; Yemi kalámaki sababa gats ; bad-rúh chhu cháni kóri ändara drámut ; 30. Ta temi wuch, gara gätsit, zi kúr chhe palangas peṭh bihit, ta bad-rúh chhus drámut.

BÁB 7.

AK ZUR TA PHOPH INSÁN BALRÁWUN.

31. Taupata gao su Súrkiâu sarhaddau ändara nírit Saidáhächi wati Dikapuliskin sarhaddan andar yith wót Galílakis jhílas peṭh. 32. Ta lúkau on ak zur, yus phoph ti ós, tas nish, ta minnat kārhas, zi panun atha thav tas peṭh. 33. Tem niu biri ändara lobkun, ta panani ungaji thsanian temsindian kanan andar, ta thok tröwan, ta temsinzi zevi mäthsin ; 34. Ta ásmánkun nazar kárit kuḍun ak áh, ta tas wunun ; Iffattah, ya'ní Mutsrana yi. 35. Ta temsind kan ai mutsrana, ta temsinzi zevi hund ganḍ ao mutsrana, ta su log sáf pöṭh katha karni. 36. Ta tem diut timan hukm, zi Kánhsi gatsi na wanun ; lekin yuth su rúd timan mana' karán, tiúth ziyáda kur timau su mashhúr. 37. Ta tim gäi seṭha hairán, ta wunuk ; Yi kenḥ em kur, sórí kurun rut ; su chhu zaren bóznuk ta kalen katha karnuk táqat diwán.

BÁB 8.

Báb 8.

TSÓR SÁS MAHANIV KHEÁWIN.

1. Timan dohan andar yeli beyi bäd bíra jama' sapin, ta timan nish ós na kenh khena khötira, ta tem diut pananian tsáñan pánas nish nád ta dopnak ; 2. Me chhu yath bíri peñh rahm yiwán, tikiyázi yim chhi barábar treyau doha peñha me süit, ta yiman nish chhu na kenh khena khötira : 3. Ba ai yim bochihät gara rukhsat karak, ta wati thäkit pean ; ta kenh chhi yimau ändara dúri peñha ámit. 4. Temsindiau tsáñau diut tas jawáb ; zi Yath biyábánas andar kati ani kánh yítsa tsochi, zi yiman kari sér ? 5. Tem pruts timan, zi Tohí nish káts tsochi chheva ? Timau wunus, Sat. 6. Taupata diut tem lúkan hukm, zi zamínas peñh behan : ta tem hetsa tim sat tsochi, ta shukr kárit phutren, ta pananian tsáñan gao diwán, yuth timan bónñhkani thawan ; ta timau thavi lúkan

BÁB 8.

bónṭhkani. 7. Ta timan nish ása kenḥ lokächi gáḍa ti : tem dits tath peṭḥ barakat ta wunanak, zi Yima ti thaviúk bónṭhkani. 8. Chunánchi timau kheau ta sér sapin ; ta hurématsau ṭukran hinza tujek bah paji. 9. Ta lúk ös öṭhsaṭan tsór sás ; taupata kár tem tim rukhsat. 10. Ta su gao yakdam pananian tsáṭan süit návi ket bihit Dalmanútaken 'iláqan andar.

NISHÁN MAṄGANWALEN JAWÁB DIUN.

11. Taupata drai Farísí, ta tas süit läg bahs karni, ta ázmáishi khötira läg tas kánḥ ásmání nishán maṅgni. 12. Tem koḍ dila ändara áh ta dopun ; Yemi zamánäik lúk kiyázi chhi nishán maṅgán ? Ba chhusava tohí poz wanán, zi yemi zamánaken lúkan yiyi na kánḥ nishán dina. 13. Ta timan trövit biúṭḥ su beyi návi andar, ta apór gao.

BÁB 8.

APÄZ TA'LÍM, YOSA KHAMÍRAS SÛIT CHHE MASHÁBIT THAWÁN.

14. Ta timan gäyi tsoṭ nin mäshit ; ta návi andar ós na aki tsochi ziyáda timan nish keṅh. 15. Ta tem diut timan yi hukm, zi Khabardár, Farísían hinzi khamíri ta Herodesian hinzi khamíri nishi rúziv hoshyár. 16. Tim läg pánawain katha karni ta wanani, zi Asi nish chhe na tsoṭ. 17. Lekin Yisu'an yi ma'lúm kárit wunun timan ; Tohi kiyázi chhiva katha karán, zi Asi nish chhe na tsoṭ ? Kyá wuniktám chhiva ná tohi zánán ta samján ? Kyá tuhind dil chhá sakht sapinmit ? 18. Äch chheva, ta tohi chhiva ná wuchán ? Kan chhiva, ta bózán chhiva ná ? Ta kyá tohi chhiva ná yád ? 19. Yemi waqta me tima pánts tsochi pántsán sásan hindi khötira bögrávem, ta tohí káts paji tujiva tukran hinza bārit ? Timau dopus ; Bah. 20. Ta yemi waqta sat tsochi tson sásan hindi khötira phutrem,

BÁB 8.

ta tohí káts paji tujiva tükran hinza bärít ? Timau dopus ; Sat. 21. Tem wun timan, Kyá tohi chhiva ná wuni ti zánán ?

BAITSAIDÁHAS ANDAR AK ON GÁSHDÁR KARUN.

22. Taupata ai tim Baitsaidá. Ta lúkau on ak on tas nish, ta tas kuruk zára pára, zi Tas lágihe atha. 23. Tem kár tas änis thap, ta gáma ändara niun nebar kädít ; ta temsinzan ächan thsanin thok, ta panin atha thävin tas peṭh, ta tas prutsun ; Kyá tsa chhuka kenḥ wuchit hekán ? 24. Tem kár nazar ta dopnas ; Ba chhusak mahaniw wuchán ; tikiyàzi tim chhi me titha pöṭh pakán bózna yiwán yitha pöṭh kuil. 25. Taupata thäiv tem beyi temsinzan ächan peṭh panin atha, ta tem wuch wára pöṭh, ta balióv, ta sörí chíz log sáf sáf wuchni. 26. Taupata yi wänit kurun su panun gara rukhsat, zi yath gámas manz gätszi na.

PATRAS SUND MÁNNUN ZI
YISÚ' CHHU MASÍH.

27. Taupata Yisú' ta temsind tsát gäi Qaisariya Filippiken gáman andar ; ta wati pruts tem pananian tsátan yi, zi Lúk kyá chhi me wanán zi ba chhus ? 28. Timau diuthas yi jawáb, zi Yúhanná baptisma dinawól ; ta kenh Eliyyáh ; ta kenh, nabíau ändara kánh. 29. Tem pruts timan ; Lekin tohi kyá chhiva me wanán zi ba chhus ? Patrasan wunus jawáb dit ; Tsa chhuk Masíh. 30. Taupata kur tem timan tákíd, zi Miáni khötira ma waniv yi kánhsi. 31. Taupata log su timan ta' lím dini, zi Zarúr chhu zi Ádám sund Nichuv tuli seṭha dukh ta buzurg ta sardár káhin ta faqíh karan tas radd, ta su yiyi qatl karna, ta treyau dohau pata sapni beyi zinda. 32. Ta tem wain timan yi kath sáf. Patrasan niu su alag, ta malámat logus karni. 33. Lekin su log phírit pananian tsátan kun nazar kárit Patrasas malámat karni, ta wunun ; Ai

BÁB 8.

Shaitána, me nishi sapan dúr, tikiyázi tsa chhuk na K̄hudáyi sinzan kathan hinz, balki insánan hinzan kathan hinz fikr karán. 34. Taupata diutun lúkan pananian tsáṭan süit nád, ta dopnak ; Yus akha me pata yun yätsi, ta panani k̄hudí nishi karin nakár, ta panun kóṭh tulin, ta me pata pakin. 35. Tikiyázi yus akha panun zuv bacháwun yätsi, su ráwari tath, ta yus akha miáni ta Injili hindi k̄hötira panun zuv ráwari, su bacháwi tath. 36. Ta insán ai sörsí dunyáhas hásil kari, ta pananis zuvas wátnávi nuqsán, ta tas kyá wáti föida ? 37. Ta insán kyá diyi panani zuva badla ? 38. Tikiyázi yus akha yath zinákár ta k̄hatákár qaumas manz me nish ta miánian katha nish sharmi, Ádam sund Nichuv ti, yeli pananis Mól sindis jalálas manz pák maláikan süit yiwi, sharmi tas nish.

Báb 9.

1. Ta tem dop timan ; Ba chhusava tohí poz wanán, zi Yim

BÁB 9.

yeti wodní chhi, yimau ändara chhi kenh yith, zi yotáñ na K̄hudáyi sinz pádsháhat wuchan qudräts sán yiwán, totáñ thsahan na mautak maza.

YISÚ' SINZ SÚRAT BADALNA YIN.

2. Shéyau dohau pata niu Yisú'an Patras ta Ya'qúb ta Yúhanná pánas süit, ta tim nín alag äikis thädís kohas peth tanhá; ta timan bónthkani badaléyi temsinz súrat :
3. Ta temsund poshák sapud yuth núrání ta seṭha safed, zi dunyáhas andar heki na kánh dob tiuth safed kárit. 4. Ta Eliyyáh ao timan Músahas süit drenth; ta tim ös Yisú'as süit katha karán. 5. Patrasan wun Yisú'as; Rabbí, sön rózun chhu yeti rut: äs banáwau tre khaima yeti; ak cháni khötira, ak Músá sindi khötira, ak Eliyyáhhsa sindi khötira. 6. Tikiyázi su ós na zánán, zi kyá jawáb diyi; yemi khötira zi tim ös seṭha khútsmit. 7. Taupata kur äik obra lambakan timan peth, sáyi,

BÁB 9.

ta temi obra ändara áyi áwáz, zi Yi chhu mión tóth Nichuv ; emsund búziv. 8. Ta yeli timau yakdam tsoshwani tarafan nazar kār, ta Yisú'as warai wuchuk na beyi kánh ti pánas süit.

ELIYYÁH SINDI YINA KHÖTIRA.

9. Yeli tim koha peṭha wasán ös, ta tem diut timan hukm, zi Yotáñ na Ádam sund Nichuv murdau ändara zinda sapni, yi kenḥ tohí wuchmut chhuva, totáñ ma wäniv kánhsi. 10. Timau thäv so kath yád ; ta tim ös pá nawain bahs karán, zi murdau ändara zinda gatsun kyá gao ? 11. Taupata pruts timau tas ; zi Faqíh kiyázi chhi wanán, zi Eliyyáha sund yun chhu goḍa zarúr ? 12. Tem wun timan, zi Eliyyáh yiyi goḍa, ta sóruí kenḥ kari goḍa durust ; lekin kyá chhu wajh zi Ádam sindis Nichiv sindis haqqas andar chhu likhit, zi su tuli seṭha taklíf, ta haqír yiyi karna ? 13. Lekin ba chhusava tohí wanán, zi Eliyyáh

BÁB 9.

chhu ámut, ta yi kenh temsindis haqqas andar lekhna chhu ámut, timau yi yots tas süit kuruk.

ÄIKIS KÄTIS ÄNDARA BAD-RÚH KADUN.

14. Ta yeli su pananian tsáţan nish ao, ta wuchin zi timan äind äind chhe bäd bíra bihit, ta faqíh chhi timan süit bahs karán. 15. Ta yáñ su wuch lúkau tim sapin seţha hairán, ta temis kun dúrit kārhas salám. 16. Tem pruts timan ; Tohi kyá bahs chhiva timan süit karán ? 17. Ta bíri ändara wun äik jawáb dit tas, zi Ai Ustáda, me chhu panun nichuv, yas andar kul rúh chhu, tse nish onmut : 18. Yeti su tas chhu raţán, zamínas peţh chhus dörit äiwán ; ta pus chhus yiwán khäsít, ta dañd chhu ţakán, ta hokhán chhu : ta me wanióv chánian tsáţan zi tim kađan emis ändara, lekin timau hiuk na kädít. 19. Ta tem wun timan jawáb dit ; Ai bei'tiqád qauma, ba kotám róza tohí süit ? Kotám kara tuhund bardásht ? Su

BÁB 9.

äniún me nish. 20. Ta su onuk
tas nish ; ta yeli tem su wuch, ta
yakdam kar rúhan naḥ ; ta su
peau zamínas peḥ, ta pus khotus
ta ḍulagin log dini. 21. Tem pruts
temsindis mölis ; Yi kemi waqta
peḥa sapun emis ? Tem dopus,
Lokchára peḥa : 22. Ta seḥa laḥi
diutun náras andar ta ábas andar
dörit, yuth emis halák kari : lekin
tsa ai keḥh hekak kãrit, asi peḥ
rahm kãrit karta madad. 23. Yisú'an
wunus ; Kyá ! Tsa ai hekak kãrit !
Yus akhá i'tiqád chhu thawán,
temsindi khötira chhu sóruí keḥh
sapdán. 24. Táñ wun temis kãt
sind möl krak tulit ; Ba chhus
i'tiqád thawán, tsa kar miáni bei'-
tiqádi hund 'iláj. 25. Yeli Yisú'an
wuch, zi lúk chhi dórán dórán
jama' sapnán, ta tath nápák rúhas
döntit wunun ; Ai kali ta zari rúha,
ba chhusai tse hukm karán, emis
ändara nér, ta dobara ätszi na zánh.
26. Su drao krak tulit ta seḥa
ḍulagin dit nebar : ta su sapun
murda hiu, yithuí zi seḥahau dop,

BÁB 9.

zi su múd. 27. Taupata kär Yisú'an temsindis athas thap ta tulun thod, ta su woth thod. 28. Yeli su gara ao, temsindiau tsátau pruts tas tanhá pöth, zi Asi kiyázi hiuk na tas ändara kädit? 29. Tem wun timan, zi Yuth hiu qism chhu na du'á warai kuni pöth nírit hekán.

YISÚ' SINZI QATL SAPDANÄCH PESHÍNGOÍ.

30. Taupata sapin tim tati rawána, ta Galílas andar wöt, ta su ós na yatsán zi kánh záni; 31. Tikiyázi su ós tsátan ta'lím diwán, ta wanán, zi Ádam sund Nichuv yiyi lúkan hindian athan andar hawála karna, ta tim karan tas qatl, ta qatl sapnit wothi treyau dohau pata zinda. 32. Lekin tim ós na yi kath zánán, ta tas pritsna ós khótsán.

HALÍMÍ HINZ NASÍHAT.

33. Taupata ai Kafarnahúmas andar; ta yeli su garas andar ós, tem pruts timan, zi Tohi kyá ösiva wati bahs karán? 34. Timau kär tsopa;

BÁB 9.

tikiyázi timau ós wati ak äikis süit bahs kurmut, zi Bođ kus chhu. 35. Taupata biúth su, ta timan bahan diutun nád, ta timan wunun, zi Kánh ai yätsi godniuk sapnun, su sapnin sární pat, ta sární hund naukar. 36. Ta ak lokuť shur kurun timan manz bág wodní; taupata hiutun kochi, ta timan wunan; 37. Yus akhá yithau lokaťiau shuriau ändara äikis shuris miáni náva qabúl kari, su chhu me qabúl karán; ta yus akhá me chhu qabúl karán, su chhu na me, balki tas yem ba chhus súzmut chhu qabúl karán.

BARÁDARÁNA MAHABBATÄCH TA'LÍM.

38. Yúhannáhan wunus, Ai ustáda, asi wuch ak shakhs yus cháni náva süit ós bad-rúhan kađán, ta äs läg tas mana' karni, tikiyázi su ós na sön pairawí karán. 39. Lekin Yisú'an wunuk; Tas ma käriv mana'; tikiyázi kánh akhá chhu

BÁB 9.

na yus miáni náva süit mu'jize heki
kärít, ta me bad radd wänit.
40. Yemi k̄hötira yus akhá asi
k̄hiláf chhu na, su chhu sáni tarafa.
41. Yus akhá tohí tréshi piyála
cháviva yemi k̄hötira zi tohi chhiva
Masíh sind, ba chhusava poz wanán,
zi su ráwari na panun ajr zánh.
42. Yus akhá yimau lokaṭiau ändara
yim me peṭh chhi ímán anán, kánh ai
khúnt kheávek, temsindi k̄hötira chhu
behtar, zi temsinzi gardani yiyin ak
bäd graṭa tsakäj ganḍna ta daryávas
andar yiyin su pháṭwana. 43. Harga
ai chón atha tse khúnt kheávi, ta su
tráwun tsätit ; ṭunḍa ösit zindagí
andar atsun chhu chání k̄hötira temi
k̄hota ján zi zä atha ösit gatsak
jahannamas andar, ta tath náras
andar yus na zánh thseta chhu
gatsán. 44. Yeti na chhi kem marán
ta na nár thseta gatsán. 45. Ta
chón khor ai tse khúnt kheávi, su
tráwun tsätit ; loṅ sapnit zindagí
andar atsun chhu chání k̄hötira ján
yemi k̄hota zi zä khor ásnai ta
jahannamas andar gatsak, 46. Yeti

BÁB 9.

na chhi kem marán, ta na chhu nár zánh thseta gatsán. 47. Chön äch ai tse khúnt kheávi, so thsunun kädit ; tikiyázi kón ösit atsun pádsháhäts andar chhu cháni khötira ján yemi khota zi zä äch ösit yik jahannamas andar nina, yeti náras andar tráwana yik. 48. Yeti na kem chhi marán, ta na nár thseta gatsán. 49. Tikiyázi prat akhá yiyi nára süit nún karna. 50. Nún chhu rut chíz ; lekin nún ai bemaza gatsi, ta su kemi süit yiyi mazadár karna ? Pánawain bäniv nún, ta ak äikis süit rúziv mílit.

Báb 10.

TALÁQAKI KHÖTIRA YISÚ' SINZ TA'LÍM.

1. Taupata woth su tati, ta Yahúdiyaken sarhaddan andar ta Yardana apór ao ; ta bíra läj tas nish beyi jama' sapanani, ta su log timan panani dastúra muwáfiq ta'lím dini. 2. Ta Farísí ai tas nish, ta á máishi pöth prutshas ; Kyá yi

BÁB 10.

chhá rawá, zi mard trávi panani áshni? 3. Tem wun timan jawáb dit, zi Músáhan kyá hukm chhuva tohí diutmut? 4. Timau dopus; Músáhan chhu ijázat diutmut, zi taláqnáma likhit trávin. 5. Lekin Yisú'an wun timan, zi Tem liúkh tuhinzi saḡhtdilí hindi ḡhötira yi hukm. 6. Lekin ḡhilqats hindi goḡa peḡha, Tem kār timan mard ta zanána pöida. 7. Awai ḡhötira trávi mard pananis mölis máji, ta panani áshni süit rózi. 8. Ta su ta temsinz zanána donwai sapnan akoí jism; pas tim chhi na zä, balki akoí jism chhi. 9. Awai ḡhötira yus Ḡhudáyan chhu joḡmut, tas ma tsätin insán. 10. Ta garas manz pruts beyi tsátau tas yemi ḡhötira. 11. Ta tem dop timan; Yus akhá panani áshni trávi, ta beyis süit kari néthar, su chhu tas goḡnichí barkḡhiláf ziná karán. 12. Ta zanána ai pananis rünis trávi ta doyimis süit kari néthar, so chhe ziná karán.

BÁB 10.

LOKÄTEN SHUREN SÜIT YISÚ' SUND MAHABBAT.

13. Taupata läg lúk shuren tas nish anani, yuth su timan atha lági, lekin tsát läg timan dántni. 14. Yisú' sapun yi wuchit nákhosh, ta timan wunun ; Shuren diyiv me nish yina ; timan ma káriv mana' ; tikiyázi Kḥudáyí sinz pádsháhat chhe yithni hinz hish. 15. Ba chhusava tohí poz wanán, zi yus akhá Kḥudáyí sinz pádsháhat shuir sind pöth qabúl kari na, su heki na tath andar zánh ätsit. 16. Taupata het tem tim panani kochi andar, ta timan peth atha thävit ditsan timan barakat.

YISÚ' SIND PÄZ TSÁT BANANIK TARÍQA.

17. Ta yeli su nebar nírit wati ós pakán, ak shakhs ao tas nish daurán, ta tas bónthkani kuṭh nomrövit prutsun tas ; Ai nek ustáda, ba kyá kara yuth hameshächi zindagíyi hund wáris sapna ?

BÁB 10.

18. Yisú'an dopus ; Tsa kiyázi chhuk me nek wanán ? Kánh chhu na nek, lekin ak, ya'ní Kḥudá.

19. Tsa chhuk hukm zánán ; Kḥún ma kar, Ziná ma kar, Tsúr ma kar, Äpaz gawáhí ma di, Fareb dit ma kar nuqsán, Pananis mölis máji kar 'izzat. 20. Tem wun temis ; Ai ustáda, me chhe lokchára peṭha yiman peṭh 'amal kärmäts.

21. Yisú'an kār tas peṭh nazar, ta mahabbata ao barna, ta tas wunan ; Aki kathi hinz chhaí tse manz kamí : gats, yi kenḥ tse chhuí kán ta garíban di, tse méli ásmánas peṭh kḥazána : ta yith pak me pata pata.

22. Emi kathi süit sapun su udás, ta gamgín gätsit gao : tikiyázi su ós boḍ máldár.

DAULATUK KḤATRA, TA
MASÍH SINDI KḤÖTIRA
TEMIKI TRÁVNUK AJR.

23. Taupata kār Yisú'an tsoshwani tarafan nazar ta pananian tsáṭan wunun, zi Daulatmandan hund Kḥudáyí sinzi pádsháhäts andar

BÁB 10.

atsun chhu seṭha mushkil ! 24. Tsát sapin temsinziau kathau süit hairán. Yisú'an wunuk beyi jawáb dit ; Bachchau, yim lúk diyáran peṭh chhi i'tiqád thawán, tihindi khötira Khudáyí sinzi pádsháhäts andar
atsun chhu seṭha mushkil !
25. Wúnṭa sund sitsni-wölkin nérún chhu temi khota sahl, zi diyárawól atsi Khudáyí sinzi pádsháhäts andar.
26. Tim sapin seṭha hairán, ta wanani lägis ; Ada kus heki naját läbit ? 27. Yisú'an kár timan kun nazar ta wunún ; Yi chhu na mumkin insánan nish, lekin Khudáyas nish chhu mumkin : tikiyázi Khudáyas nish chhu prat keṅh sapdán. 28. Patras logus wanani ; Wuch, asi tróv sóruí keṅh, ta tse pata pata chhi pakán.
29. Yisú'an wunuk ; Ba chhusava tohí poz wanán, zi Yuth chhu na kánh, yem gara, yá böí, yá beñi, yá möj, yá mól, yá shuir, yá zamín, miáni ta Injíli hindi khötira trówmüt chhu, 30. Ta wain labi na hat guna yath zamánas andar ; gara, ta

BÁB 10.

böí, ta beñi, ta máji, ta shuir, ta zamín, lekin taklíf tulit ; ta yivunis jahánas andar labi haiyáti abadí. 31. Lekin seṭha yim goḍnik chhi, tim sapnan patim, ta patim sapnan goḍnik.

YISÚ' SINZ MARNÄCH TA ZINDA SAPDANÄCH PESHÍNGOÍ.

32. Ta tim ös Yarúshalemächi wati manz pakán, ta Yisú' ós timan bónṭh bónṭh pakán : tim läg hairán sapnani ; ta yim pata pata ös pakán khúts. Taupata diut tem beyi timan bahan nád, ta loguk tima katha wanani, yim tas peṭh wáqi' sapinwuni ása, 33. Zi Wuchiv, äs chhi Yarúshalem gatsán ; ta Ádam sund Nichuv yiyi sardár káhinan ta faqíhan hawála karna ; ta tim din tas qatluk hukm, ta tas karan gair-qauman athi hawála ; 34. Ta tim karan tas ṭhaṭṭha, ta thoka thsánanas, ta kamchi dinas, ta qatl karnas ; ta treyau dohau pata wothi su zinda sapnit.

BÁB 10.

DUNYÁHAKI 'IZZATUK AK 'ARZ.

35. Ta Zabdí sind nichiv Ya'qúb ta Yúhanná ai tas nish ta wunhas ; Ai Ustáda, äs chhi yatsán zi yi kenh äs tse 'arz karau tsa karak sáni khötira. 36. Tem wun timan ; Tohi kyá chhiva yatsán, zi ba kara tuhindi khötira ? 37. Timau dopus ; Sáni khötira kar yi, zi chönis jalálas andar asi manza behau ak tse dächin, ta ak tse khówirkin. 38. Yisú'an dopuk ; Tohi chhiva na zánán zi kyá chhiva manǵán. Yus piyála ba chema, tohi hekiva su piyála chat ? Ta yus bap^{tis}ma ba nima, tohi hekiva nit ? 39. Timau dopus ; Äs hekau. Yisú'an dopuk ; Yus piyála ba chema, tohi cheiv : ta yus bap^{tis}ma ba nima, tohi ti niyiv ; 40. Lekin pánas dächin yá khówirkin kánh behnáwun chhe na méin köm : lekin yihindi khötira taiyár chhe karna ámäts, tihindi khötira chhe. 41. Ta yeli timau dahau tsátau yi búz, ta Ya'qúb ta

BÁB 10.

Yúhannáhas peṭh læg ƙhafa sapdani. 42. Lekin Yisú'an äin tim pánas nish nád dit, ta wunanak ; Tohi chhiva zánán zi yim gair-qauman hind sardár chhi, tim chhi timan peṭh hukúmat karán ; ta tihind amír chhi timan peṭh ikhtiyár háwán. 43. Lekin tohí andar chhu na yi : balki yus akhá tohí andar boḍ sapnun yätsi, su banin tuhund naukar ; 44. Ta yus akhá tohí andar sardár sapnun yätsi, su banin sární hund gulám. Tikiyázi Insána sund Nichuv ti chhu na ámut zi ƙhidmat wátis, balki ƙhidmat kari, ta panun zuv diyi fidya seṭhahan hindi ƙhötira.

YARÍHOHAS MANZ AK ON GÁSHDÁR KARUN.

46. Ta tim ai Yaráhohas andar, ta yeli su ta temsind tsát ta ak bäd bíra Yaráho ändara ös nérán, Timái sund nichuv Bar-Timái, ak on faqír ós wati hindis bāṭhis peṭh bihit. 47. Ta yi búzit zi Yisú' Násarí chhu, krak tulit log wanani ; Ai Dáúda sindi Nichivi, ai Yisú', me

BÁB 10.

peṭh kar rahm. 48. Ta seṭhahau dónṭ tas, zi tsopa kari : lekin tem tujh temi kḥota Krak, zi Ai Dáúda sindi Nichivi, me peṭh kar rahm. 49. Yisú'an wun wodní rúzit ; Tas diyiv nád. Taupata diut tas timau yi wänit nád, zi Kḥötir jama' róz : woth, su chhuí tse nád diwán. 50. Su woth, panin palau ditin dörít, ta Yisú'as nish ao. 51. Yisú'an wunus ; Tsa kyá chhuk yatsán zi ba kara cháni kḥötira ? Äin wunus ; Ai Rabbúni, yi, zi ba sapna gáshdár. 52. Yisú'an dopus ; Gats, chön i'tiqádan kuruk tsa ján. Táñ ao tas gásh, ta wati manz log tas pata pata pakni.

Báb 11.

YISÚ' SUND HÖVIT PÖṬH
YARÚSHALEMAS MANZ ATSÜN.

1. Yeli tim Yarushalemas nakha Zaitúnakis kohas peṭh Baitfagehas ta Bait'aniyyáhas andar wöt, tem súiz pananiau tsáṭau ändara zä zän. 2. Ta dopnak, zi Pánas bónṭhkankis gámas andar gätsiv, ta tath andar

BÁB 11.

atsánai tohí mé_lva ak ḳ har bachcha gā_nḍit, yas pe_ḥ na wu_niktám ká_nh insán chhu sawár sapunmut ; su aniún mutsrít. 3. Ta ká_nh ai tohí waniva, zi Tohi kiyázi chhiva yi karán ? ta wā_nzes, zi Ḳ hudá-wandas chhu bakár ; tá_n sózi su tas wápas yot. 4. Taupata gāi tim, ta bachcha lobuk darwáz_{as} nakha du-wā_{tis} pe_ḥ gā_nḍit, ta tas lāg mutsrani. 5. Lekin yim lúk tati wodní ös, timau manza wun ken_htsau timan ; Yi kyá chhiva karán, zi ḳ har bachcha chhiva mutsrán ? 6. Timau wunuk tithai pö_ḥ, yitha pö_ḥ Yisú'an ósuk wunmut : taupata diuthak gatsna. 7. Ta timau un su ḳ har bachcha Yisú'as nish, ta panin palau trövik tas pe_ḥ ; ta su sapun tas pe_ḥ sawár. 8. Ta se_ḥhahau lúk_{au} wothröv panin palau wati, beyau tsachi pananiau lāgnaiyau ändara kulen hinza lanji ta wothrávek. 9. Ta yim tas bön_ḥ bön_ḥ pakán ta pata pata yiwán ös, krak tültül ös wanán, zi Hosha'ná ; mubáarak chhu

BÁB 11.

tas yus K̄hudáwanda sindis návas
peṭh chhu yiwán : 10. Mubáarak
chhu sönis mölis Dáúda sinzi
pádsháhäts peṭh yosa yiwán chhe :
'álami báláhas peṭh Hosha'ná.

YISÚ' SINZ HAIKAL PÁK SÁF
KARIN, TA AKH BEPHAL
ANJÍRI KUL HUKHRÁWUN.

11. Ta Yarúshalemas andar ätsit
tsao haikalas andar ; ta tsoshwani
tarafan söri chíz muláhaza kãrit gao
timan bahan süit Bait'aniyyáh,
tikiyázi shámuk waqt ós gómut.
12. Doyimi doha, yeli tim Bait'
aniyyáh ändara drai, tas läj bochi.
13. Ta dúri peṭha wuchun ak anjiri
kul, yath pan ós, ta gao, zi sháyad
ath ási keṅh : lekin yeli tath nakha
wót, pana bagair lobun na keṅh ;
tikiyázi anjiran hund ós na waqt.
14. Tem wun tath ; Áyanda ma
kheyin kánh chón méwa. Ta
temsindiau tsátau búz. 15. Taupata
ai tim Yarúshalem : ta Yisú' log
haikalas andar ätsit timan yim
haikalas andar k̄haríd o farokht ós

BÁB 11.

karán nebar kaḍni, ta sarráfan hind takhta ta kótar kananwálen hinza chauki thsanian phirit ; 16. Ta tem diut na kánhsi haikali manz kánh bána heth pakna ; 17. Ta panani ta'lími manz wunanak ; Kyá yi chhu ná likhit, zi Mión gara yiyi sárni qauman hindi khötira du'áuk gara wanana ? lekin tohi chhevón yi tsúran hinz goph banövmäts. 18. Ta sardár káhinau ta faqíhau búz yi, ta mauqa' läg tsánḍni, zi halák kitha pöth karón ; tikiyázi tas ös khótsán, yemi khötira zi söri lúk ös temsinzi ta'lími süit hairán sapdán. 19. Ta dohai ós su ta temsind tsat sháman shahra ändara nebar gatsán. 20. Ta subhan yeli tim temi wati päik, ta su anjiri kul wuchuk múla peṭha hukhmut. 21. Patrasas áyi so kath yád ta tas wunun ; Ai Rabbí, wuch, yi anjiri kul, yath peṭh tse la'nat kárit, hukhmut chhu. 22. Yisú'an wun timan jawáb dit ; Khudáyas peṭh thäviv pats. 23. Ba chhusava tohí poz wanán, zi yus

BÁB 11.

akhá yath kohas wani ; woth, ta samundaras andar pe, ta pananis dilas andar kari na shakk, balki pats kari, zi yi ken̄h wani ti bani, ta temsindi khötira sapni tí. 24. Awai khötira chhusava ba tohí wanán, zi yi ken̄h tohi du'ás andar chhiva maᅇgán, pats káriv zi tohí miúl, ta tuhindi khötira sapdi. 25. Ta yeli tohi du'á maᅇgna khötira chhiva thod wothán, tohi ai kán̄hsi peᅇh ken̄h shikáyat ásiva, tas káriv mu'áf ; yuth tuhund Mól ti yus ásmánas peᅇh chhu tuhind qusúr mu'áf kari. 26. Lekin tohi nai mu'áf káriv, tuhund Mól ti, yus ásmánas peᅇh chhu, tuhind qusúr ti kari na mu'áf.

PANANI IKHTIYÁRA KHÖTIRA YISÚ' SUND SARDÁRAN JAWÁB DIUN.

27. Taupata ai tim beyi Yárúshal-emas andar : ta yeli su haikalas andar ós phérán sardár káhin ta faqíh ta buzurg ai tas nish, 28. Ta tas dopuk ; Tsa kemi ikhtiyára süit chhuk yima kámi karán ? yá

BÁB 11.

kem dituí tse yi iḡhtiyár, zi yima kámi karak ? 29. Yisú'an wunuk, zi Ba chhusava tohí ak kath pritsán ; tohi diyiv jawáb, ta ba wanóva tohí, zi yima kámi kemi iḡhtiyára süit chhus karán. 30. Yúhanná sund baptisma ósa ásmánaki tarafa, kina insána sindi tarafa ? Me diyiv jawáb. 31. Tim läg pánawain saláh karni, zi Äs ai wanau ásmánaki tarafa, ta su wani ; Teli kiyázi äinva na tas peḡh pats ? 32. Lekin äs ai wanós ; Insána sindi tarafa—ta lúkan ös khótsán, yemi ḡhötira zi sörí lúk ös Yúhannáhas wáqa'í nabí zánán. 33. Timau wun Yisú'as jawáb dit ; Äs chhi na zánán. Yisú'an wunuk ; Ba ti chhusava na tohí wanán zi yiman kámen kemi iḡhtiyára süit chhus karán.

Báb 12.

DACHHI BĀGAKEN THEKEDĀRAN HINZ TAMSÍL.

1. Taupata loguk su tamsílan andar katha karni ta wanani ; Äik

BÁB 12.

shakhsan kur dachhi bág, ta tath gāndan tsoshwani tarafan palyár, ta hauz khunun, ta burj lodun, ta su kurun bágwánan thekas peṭh hawála, ta pána gao beyas mulkas. 2. Ta méwan hindis mausimas peṭh súzun ak naukar bágwánan nish, yuth bágwánan nishi bágaken méwan hund hissa ani. 3. Lekin timau roṭ su ta loihás, ta thsoruí súzuk. 4. Tem súz beyi beák naukar timan nish ; lekin timau kur temsund kala zakhmí ta be'izzat kuruk. 5. Taupata súz tem beyi beák timan nish, ta timau kur su qatl : taupata súzin beyi seṭha ; timau loí kenḥtsan timau ändara, ta kenḥ kárik qatl. 6. Wain ós ak báqí, yus temsund tóṭh nichuv ós : patau-lákan súzun su timan nish, yi wānit, zi Tim karan ménis nichiv sund liház. 7. Lekin timau bágwánau wun pánawain ; Yuhoí chhu wáris ; yiyiv, yi karón qatl, ta mirás sapni són. 8. Taupata roṭ timau su, ta kuruk qatl, ta bágas nebar diutuk dörit. 9. Wain kyá kari málik ? Su yiyi, ta timan

BÁB 12.

bágwánan kari halák, ta bág diyi beyan. 10. Kyá tohí purva ná yi nawishta, zi Yosa kain dāslau radd kār, soi banéyi konāch kain : 11. Yi sapun K̄hudáwanda sindi tarafa, ta sáni nazari andar chhá 'ajíb ? 12. Ath peṭh lāg tim tas raṭnāch koshish karni ; lekin lúkan khúts ; tikiyázi timau zón, zi tem wain yi tamsíl asi peṭh : ta tas tróvit gāi.

ZÄIJ DINA K̄HÖTIRA YISÚ' SIND FAISALA.

13. Taupata súiz timau keṅh Farísí ta Herodí tas nish, yuth tas kathan andar band karan. 14. Ta yith wun timau tas ; Ai Ustáda, äs chhi zánán, zi tsa chhuk päziyór, ta kánhsi hund chhuk na parwá karán ; tikiyázi tsa chhuk na kánhsi hinz tarafdári karán, balki päzi süit chhuk K̄hudáyi sinzi wati hinz ta'lim diwán. 15. Qaisaras zäij din chhá rawá kina na ? äs dimawa, kina na ? Tem wun tihund makr zönit timan ; Tohi kiyázi chhiva me ázmáwán ? Me nish äniv ak dínár,

BÁB 12.

yuth ba wucha. 16. Timau onus. Tem wun timan ; Yi shakl ta náv kemsund chhu ? Timau dopus, Qaisara sund. 17. Yisú'an wunuk ; Yi Qaisara sund chhu ti Qaisaras, ta yi K̄hudáyí sund chhu ti k̄ariv K̄hudáyas adá. Tim lág tas peṭh ta'ajjub karni.

SADÚQÍAN QIYÁMÄTS HINDI K̄HÖTIRA JAWÁB.

18. Taupata Sadúqí, yim wanán chhi zi qiyámat chhe na, tas nish yith kuruk tas yi suwál, zi. 19. Ai ustáda, sáni k̄hötira chhu Músáhan yi liúkhmut, zi harga kánshi hund boí beaulád mari, ta temsinz áshin rózi, temsund boí karin temsinzi áshni süit, yuth pananis böi sindi k̄hotira kari nasl pöida. 20. Sat böi ös ; goḍnik kār áshin, ta beaulád múd ; 21. Doyim kār so, ta beaulád múd ; ta yithai pöṭh treyim ti ; 22. Yotáñ zi satwai múid beaulád. Sární pata moyi zanána ti. 23. Qiyámäts manz kemsinz áshin ási so ? tikiyázi satwani hinz áshin

BÁB 12.

ös banémäts. 24. Yisú'an wunuk ; Kyá tohi má chhiva yemi sababa süit gumráh sapinmit, zi na chhiva kitáb i muqaddas zánán, na K̇hudáyi sinz qudrat ? 25. Tikiyázi yeli lúk murdau ändara zinda sapdan, teli sapdi na timan néthar, ta na karan, balki ásmánas peṭh ásan malaikan hí. 26. Lekin yemi bábat zi murda sapnan zinda, kyá tohí purva ná Músá sinzi kitábi manz káiṇḍ thari hinz zikr, zi K̇hudáyan dop tas, zi Ba chhus Ibráhíma sund K̇hudá, ta Izháqa sund K̇hudá, ta Ya'qúba sund K̇hudá ? 27. Su chhu na murdan hund K̇hudá, balki zindan hund K̇hudá chhu : pas tohi chhiva baḍa gumráh sapinmit.

SÁRWÍ K̇HOTA BOD HUKM.

28. Ta faqíhau ändara äik zän yem temsund bahs timan süit búz, zónun zi tem diut timan rut jawáb. Su ao tas nish ta prutsnas, zi Sární hukman andar kus chhu goḍniuk ? 29. Yisú'an diutus jawáb, zi Godniuk chhu yi ; Ai Isráíl bóz : K̇hudáwand

BÁB 12.

són K̄hudá chhu akoí : 30. Ta tsa kar K̄hudáwand pananis K̄hudáyas panani sárí dila süit, panani sárí zuva, panani sárí 'aqli, panani sárí táqata süit mahabbat. 31. Doyim chhu yi, zi Tsa kar pananis hamsáyas panun hiu mahabbat. Yimau k̄hota boḍ chhu na kánh hukm. 32. Faqíhan wunus, Ai ustáda, kyá ján ! tse wunut poz, zi su chhu kunuí, ta temis bagair chhu na beyi kánh ! 33. Ta tas gatsi sárí dila, sárí 'aqli, ta sárí táqata süit mahabbat karun, ta pananis hamsáyas pánas hiu mahabbat karun chhu sárwí dazwaniau qurbániau ta nazrau k̄hota boḍ. 34. Yeli Yisú'an wuch, zi tem diat dánái süit jawáb, tas dopun ; Tsa chhuk na K̄hudáyi sinzi pádsháhäts nishi dúr. Taupata kur na kánhsi tas suwál karnuk jur'at.

MASÍH DÁÚDA SINDI NICHIV SINDI K̄HÖTIRA.

35. Taupata wun Yisú'an haikalas andar ta'lím dina waqta yi, zi

BÁB 12.

Faqíh kitha pöth chhi wanán, zi Masíh chhu Dáúda şund nichuv? 36. Dáúdan chhu pána Rúhu'l Qudsaki hidáyata süit wunmut, zi KHUDÁWANDAN wun ménis KHUDÁWANDAS; Me dächinkin beh, yotáñ na ba chön dushman chánian khoran hinz chuik banáwak. 37. Dáúd chhu pána tas KHUDÁWAND wanán, ada kitha pöth banióv su temsund nichuv? Ta 'ámm lúk ös temsund khushí sán bózan.

FAQÍHAN MALÁMAT KARIN.

38. Taupata wun tem panani ta'lími andar, zi Faqíhan nish ruziv khabardár, yim zíth zíth jáma thsänit chhi phérán ta bázaran manz chhi salám yatsán. 39. Ta 'ibádatkhánan manz gođnichan kursian, ta ziáfatan manz herikani bihun chhi yatsán; 40. Ta tim chhi moñdan hind gara tsaki behnáwán, ta hávna khötira chhi namáz zíth-ráwán; yiman ási ziyáda sazá.

BÁB 12.

ÄIKIS MONDI HUND NAZR.

41. Taupata ós su haikalkis
ķhazánas bónṭhkani bihit wuchán,
zi lúk kitha pōṭh chhi haikalkis
ķhazánas andar poṇsa tráwán : ta
wária daulatmand ös seṭha tráwán

42. Yiman manz aki garíb monḍi
zanáni yith tröv zä dumbri, ya'ní
oḍ poṇsa. 43. Tem diut pananian

tsáṭan pánas nish nád ta dopnuk ;
Ba chhusava tohí poz wanán, zi
yim haikalkis ķhazánas andar chhi
tráwán, yemi garíb monḍi zanáni
tröv timau sárwí hindi ķhota ziyáda ;
44. Tikiyázi sárwí tröv panani
málaki seṭhahau ändara ; lekin yemi
tröv panani nádári hinzi háläts
andar yi keṇh emis ós, ya'ní panin
sörí rózi.

Báb 13.

HAIKALI HINZ WÄS PENÄCH PESHÍNGOÍ.

1. Yeli su ós haikali ändara nérán,
temsindiau tsáṭau ändara wun äik
tas ; Ai Ustáda, wuch, yima kitsa

BÁB 13.

kitsa kañi ta kitsa kitsa 'imárats chhe ! 2. Yisú'an dop tas ; Tsa chhuka yiman bajan 'imáratsan peṭh wuchán ? Yeti rózi na kuni kañi peṭh kain báqí, yosa na trávna yiyi.

MASÍH SINDI YINUK NISHÁN. QAUMAN MANZ TAKLÍF.

3. Yeli su Zaitúnkis kohas peṭh haikalas bónṭhkani bihit ós, ta Patras ta Ya'qúb ta Yúhanná ta Andriyásan pruts tas tanhá pöṭh ; 4. Asi wan, zi Yima katha kar sapnan ? ta yeli yima sáriai katha púra sapdanas ásan, temi waqtan kyá nishán ási ? 5. Yisú'an kur timan wanun shurú' ; Khabardár yuth na kánh tohí gumráh kariva. 6. Seṭha yin miáni náva, ta wanan zi Su chhus bái ; ta seṭha karan lúkan gumráh. 7. Ta yeli tohi jang, ta jangan hinza khabara búziv, tambalun gatsi na : yiman hund sapnun chhu zarúr ; lekin temi waqta sapni na khatima. 8. Tikiyázi qaum

BÁB 13.

yi yi qaumas peṭh, ta pádsháhat yi yi pádsháhäts peṭh wäthit ; jáyan jáyan peṭh yin buñil, ta drág wothi : yim ásan musíbatan hind goḍ.

TSÁTAN HUND SATÁVNA YUN, TA DUNYÁHAS MANZ INJÍLI HINZ MANÁDÍ.

9. Lekin tohi rúziv khabardár ; tikiyázi lúk karnava tohi 'adálatsan hawála, ta 'ibádatkhanan andar yiyiva láina, ta hákiman ta pádsháhan bónṭhkani yiyiv miáni sababa házir karna, yuth tihindi kḥötira ösiv gawáh. 10. Lekin zarúr chhu zi goḍa gatsi sárni qauman manz Injíli hinz manádí karna. 11. Lekin yeli tohi nit hawála karnava, ta bónṭhai ma káriv andésha, zi äs kyá wanau ; balki yi keṇhtsa tohi temi gari wanana yiyiva, tí wanzi ; tikiyázi wananwöl chhiva na tohi, balki Rúhu'l Quds. 12. Ta boí böis, ta mól nichivis kari qatl karna kḥötira hawála, ta nichiv wothan máji mölis barkhiláf, ta timan márnáwan. 13. Ta miáni

BÁB 13.

návaki sababa thawan söri lúk tohí süit dushmaní : lekin yus akhá ákhirastám bardásht kari, suí labi naját.

YARÚSHALEMAS PEṬH ÁFÄTS.

14. Lekin yeli su wírán karanwól makrúh chíz tath jáyi andar wodní wuchiv, yeti na temyuk wodní sapnun rawá chhu (paranwól zönin), temi waqta yim Yahúdiyáhas manz ásan, tim tsalan kohan peṭh ; 15. Yus pashas peṭh ási, su wasi na pananis garas andar kenḥ kaḍna kḥötira, na atsi andar : 16. Ta yus lágnaiyi andar ási, su gatsi na panin palau nina kḥötira pot phírit. 17. Lekin timan peṭh chhu afsós yim timan dohan duján ásan, ta yim dod cháwanáwán ásan ! 18. Ta du'á mäṅgiv, yuth na yi wandas manz ási. 19. Tikiyázi tim doh ásan tithi taklífan hind, zi kḥilqäts hindi goḍa peṭha yi Kḥudáyan pöida kur, na sapun wuniktám, na sapni zánḥ. 20. Ta Kḥudáwand nai timan dohan kam karihe, kánḥ ak ti bachihe na ;

BÁB 13.

lekin timan barguzídan hindi k̄hötira,
yim tem tsörmit chhi, tim doh karin
kam.

APÄZ MASÍH TA APÄZ USTÁD.

21. Ta temi waqta ai kánh tohí
wanava, zi Wuchiv, Masíh chhu yeti,
yá Wuchiv, huti, yaqín ma káriv.

22. Tikiyázi apáz Masíh ta apáz
nabí wothan, ta nishán ta 'ajíb
kámi háwan, yuth mumkin ai
sapni barguzídan ti karan gumráh.

23. Lekin tohi rúziv k̄habardár:
wuchiv, me chhumava tohí sóruí
kenh gođní wunmut.

ÁDAM SINDIS NICHIV SUND ZÁHIR SAPNUN.

24. Lekin timan dohan andar,
temi musíbata pata, áftáb gatsi goṭ,
ta zún diyi na panun gásh, 25. Ta
ásmána peṭha pen tárak wásit,
ta yim quwwat ásmánas peṭh chhi,
tim yin älráwana. 26. Ta temi
waqta wuchan Ádam sindis Nichivis
baḍa qudrata ta jalála sán obran

BÁB 13.

andar yiwán. 27. Temi waqta sózi su maláikan, ta pananian barguzídan kari zamínaki anda peṭha ásmánakis andas tám tsoshwani kunjau peṭha jama'.

MASÍH SINDI YINÄCH TAIYÁRÍ.

28. Wain hechiv anjírî kuli nishi ak tamsíl : yuthoí temich länd chhe narm sapnán, ta panawäthar chhi nérán, tohi chhiva zánán zi retakól chhu nazdík ; 29. Yithai pöṭh yeli tohi wuchiv zi yima katha laji sapnani, zöniv zi nazdík chhu, balki darwázás peṭh chhu. 30. Ba chhusava tohí poz wanán, zi yotáñ na yima sárí katha sapnan, yi nasl sapni na khatm. 31. Ásmán ta zamín badli : lekin miáni katha badlan na. 32. Lekin temi dohäch yá temi gari hindi khötira chhe na kánhsi khabar, na ásmánaken maláikan, na Nichivis, siwái Mölis. 33. Khabardár, hoshyár ta du'á maṅgán rúziv ; tikiyázi tohi chhiva na zánán zi su waqt kar yiyi.

BÁB 13.

34. Yi chhu temis insána sind pöth hál, yus beyis mulkas andar chhu gómut, ta tem diut gara tráwana waqta pananian naukaran ikhtiyár, ya'ní prat kánshi ditsan panin kóm bögrit, ta dídwánas diutun hukm, zi hoshyár rózi. 35. Emi khötira rúziv hoshyár : tikiyázi tohi chhiva na zánán ~~zi~~ garuk málik kar yiyi ; sháman, yá äji röts, yá kokar bāngi, yá subhan ; 36. Yuth na bekhobar pöth yith tohí shungit wuchiva. 37. Ta yi kenh ba tohí chhusava wanán, tí chhus sární wanán, zi Hoshyár rúziv.

Báb 14.

YISÚ' SINDI QATL SAPDANA KHÖTIRA SARDÁRAN HUND SALÁH.

1. Doyau dohau pata ös Fasah ta 'Íd i Fatír : ta sardár káhin ta faqíh ös mauqa' tsándán, zi su kitha pöth karón qatl fareb dit ;
2. Tikiyázi tim ös wanán, 'Íz dohana, yuth na lúkan andar balwa wothi.

BÁB 14.

YISÚ' SINDIS KALAS PETH 'ITR TRÁWIN.

3. Yeli su Bait'aniyyáhas andar, Shama'ún meṇdlada sindis garas andar khena khötira ós bihit, aki zanáni äin jatámási qímatí khális 'itr sang i marmarkis 'itrdánas andar ; ta 'itrdán phuṭrun, ta 'itr tröwan temsindis kalas peth. 4. Lekin keṇh läg pánawain dilan andar khafa gätsit wanani ; Yi 'itr kiyázi áyi zái' karna ? 5. Tikiyázi yi 'itr yiyihe tren hatan dínáran ti ziyáda kanana, ta garíban yiyihe dina. Ta tim läg tas malámat karni. 6. Yisú'an wunuk ; Yi tröwún ; emis kiyázi chhiva diqq karán ? Emi kár me süit nekí. 7. Tikiyázi garíb ta gurbá chhi dohai tohí süit ; yeli tohi yätsiv, timan süit hektiv nekí kárit ; lekin ba róza na dohai tohí süit. 8. Lekin yi keṇh emi hiuk temi kur ; temi mol dafn karna khötira mión badan 'itri süit bónṭhai. 9. Ba chhusava tohí poz wanán, zi Sörsí dunyáhas manz, yeti kuni Injíli hinz

BÁB 14.

manádí yiyi karna, yi ti yi emi kur,
emsinzi yádgári khötira yiyi wanana.

YAHÚDÁH ISKARIYOTÍ SINZ BEÍMÁNÍ.

10. Taupata Yahúdah Iskariyotí
yus timau bahau ändara ós, sardár
káhinan nish gao, yuth tas tihindis
athas andar raṭnávi. 11. Tim gäi
yi búzit khosh, ta tas kuruk ropiyi
dinuk iqrár. Ta su log mauqa'
tsándni, zi kitha pöṭh yiyi raṭna ta
hawála karna.

ÁKHIRÍ FASAHÄCH TAIYÁRÍ,

12. 'Íd i Fatíraki goḍniki doha,
ya'ní yemi doha Fasahaki khötira
zabh ös karán, temsindiau tsáṭau
wun tas ; Tsa kati chhuk yatsán
zi äs gätsit karau cháni khötira
Fasah khiñäch taiyárí? 13. Tem
súiz pananiau tsáṭau ändara zä zän,
ta timan dopun ; Shahrás manz
gätsiv ; ak shaḫhs samkhiva tohí
ába noṭ het : tas pata päkiv ; 14. Ta
yot su atsi, temi garkis málikas
wänzi ; Ustád chhuí wanán, zi

BÁB 14.

Mión mihmán-ḵhána, yeti ba pananian tsáṭan süit Fasah khema, kati chhu? 15. Ta su háviva pána tohí ak boḍ báláḵhána sambölit ta farsh kárit : tati kárzi sáni ḵhötira taiyári. 16. Ta tsáṭ gäi, ta shahras manz yith, yitha pöṭh tem ósuk dopmut tithai pöṭh lobuk, ta Fasah kuruk taiyár.

YAHÚDÁH SINZI BEÍMÁNÍ HINZ PESHÍNGOÍ.

17. Yeli shám sapun, ta su ao timan bahan süit. 18. Ta yeli tim bihit ös khewán, ta Yisú'an wunuk ; Ba chhusava tohí poz wanán, zi tohí manz ak yus me süit khewán chhu, me raṭnávi. 19. Tim läg gamgín gatsni, ta ak ak kárit läg tas wanani ; Kyá ba chhusa? 20. Tem wunuk, zi Su chhu bahau ändara ak, yus me süit chhu bánas andar atha tráwán. 21. Tikiyázi Ádam sund Nichuv, yuth temsindis haqqas andar chhu likhit, chhu gatsán ; lekin tas insánas peṭh chhu afsós, yemsindi wasíla Ádam sund

BÁB 14.

Nichuv chhu raṭnávana yiwán !
Agar su insán pöida sapadihe na,
temsindi khötira ós ján.

'ASHÁ E RABBÁNÍ HUND MUQARRAR SAPDUN.

22. Ta tim ös tsoṭ khewánai zi
tem tuj tsoṭ, ta barakat mäṅgit
phuṭran, ta timan ditsan, ta dopnak,
zi Niyiv, yi chhu mión badan.
23. Ta piyála räṭit kurun shukr, ta
timan diutun ; ta timau sárwí cheau
temi ändara. 24. Ta tem wun
timan, zi Yi chhu miáni 'ahduk su
rat, yus seṭhahan hindi khötira chhu
hárna yiwán. 25. Ba chhusava tohí
poz wanán, zi dacha ras chema na
zánh, tath dohas tám yotáñ na
Khudáyi sinzi pádsháhäts andar nov
chema. 26. Ta gít gewit drai tim
nebar Zaitúnkis kohas peṭh.

TSÁṬAN HINZI BEWAFÁÍ HINZ PESHÍNGOÍ.

27. Ta Yisú'an dopuk ; Tohi sörí
kheyiv khúnt, tikiyázi likhit chhu,
zi Ba máran pohul, ta tír sapdan

BÁB 14.

pareshán. 28. Lekin panani zinda sapdana pata gatsa ba tohí bónṭh Galúas andar. 29. Patrasan wunus ; Sörí ai khúnt khien, lekin ba khema na. 30. Yisú'an dopus ; Ba chhusai tse poz wanán, zi tsa az yemi röts, kokur doyi laṭi báṅg dina bónṭh, treyi laṭi karak mión inkár. 31. Lekin seṭha zór dit wunus tem ; Agar tse süit marun ti peyi me, tóti kara na ba zánh chón inkár. Yithai pöṭh wunus beyi sárwí ti.

GATSAMANE HINDIS BĀGAS MANZ YISÚ' SINZ JĀNKANÍ.

32. Taupata ai tim äikas jáyi yath Gatsamane náv ós, ta tem wun pananian tsáṭan ; Yetit rúziv bihit, yotáñ ba du'á maṅga. 33. Ta Patras ta Ya'qúb ta Yúhanná niun pánas süit, ta seṭha hairán ta beqarár log gatsni. 34. Ta timan dopun ; Mión zuv chhu seṭha gamgín, yuth zi marnäch naubat chhe wötsmäts : tohi ṭhahriv yeti, ta hoshyár rúziv. 35. Ta su pok bónṭh pahan, ta zamínas peṭh pet log

BÁB 14.

du'á maṅni, zi harga sapdi, ta yi gār gātsin me nishi dūr ; 36. Ta dopun ; Ai Abbá, ai Máli tsa hekak sóruí kenḥ kārít ; yi piyála kar me nishi dūr : lekin yi ba yatsán chhus ti na, balki yi tsa yatsán chhuk tí sapdin. 37. Taupata ao su, ta tim wuchin shuṅgit, ta Patrasas dopun ; Ai Shama'úna, tsa chhuka shuṅgán ? Kyá tsa hiukuk ná äikis gari hoshyár rúzit ? 38. Hoshyár sapdiv, ta du'á māṅgiv, yuth na zi ázmáishi andar peyiv : rúh chhu bilkul razámand, lekin jism chhu kamzór. 39. Su gao beyi ta soí kath wānit māṅjin du'á. 40. Ta beyi yith wuchin tim shuṅgit, tikiyázi tihinza äch ása niṅdri süit gobématsa ; ta tim ös na zánán, zi temis kyá jawáb dimau. 41. Taupata trémi laṭi yith dopnak ; Wain shuṅgiv ta árám kārív : bas, waqt chhu wótmüt ; wuchiv, Ádam sund Nichuv chhu guṇahgáran hindian athan andar hawála karna yiwán. 42. Wäthiv, pakau : wuchiv, mión raṭnáwanwól chhu nazdík wótmüt.

BÁB 14.

YISÚ' SUND RATNA YUN.

43. Su ós yi wanán, zi táñ ao Yahúdáh, yus timau bahau ändara ós, ta tas süit ös ak jamá'at shamshéra ta läth het sardár káhinan ta faqíhan ta buzurgan hindi tarafa. 44. Ta temsind ratnáwanwöl ós timan yi nishán diutmut, zi Yas ba bosa dima, suí chhu : rätit gatsi khabardári sán niun. 45. Su yith gao yakdam tas nish, ta dopnas ; Ai Rabbí, ta bosa kárnas. 46. Timau tröv tas peṭh atha ta ruṭuk. 47. Timau ändara yim tati wodní ös, äik käd shamshér, ta sardár káhina sindis naukaras peṭh chalöwan, ta temsund kan tsoṭun. 48. Yisú'an dopuk ; Kyá tohi chhiva shamshéri ta läth het me tsúra sind pöṭh ratni drámit ? 49. Ba ósus prat doha tohí nish haikalas andar ta' lím diwán, ta tohí ruṭwós na ba : lekin yi sapun yemi khötira zi nawishta sapnan púr. 50. Ta sörí tsáṭ tsälis trövit. 51. Lekin ak jawán yas zövij tsádar badanas peṭh wälit ös su pokus pata ;

BÁB 14.

su roṭ lúkau, 52. Lekin tem tröv tsádar ta nethanonoí tsul.

YAHÚDÍAN HINZI SADR 'ADÁLÄTS MANZ YISÚ' SINZI MUQADDAMÄTS PESHÍ.

53. Taupata niuk Yisú' sardár káhinás nish : ta söri sardár káhin ta buzurg, ta faqíh sapin tas nish jama'.

54. Ta Patras log dúr hana peṭha tas pata pata pakni, ta sardár káhin sindis dálánastám gao : ta naukaran süit bihit log nára süit pán wushnávni.

55. Ta sardár káhin ta söri sadr 'adáläts hind ziṭ läg Yisú' sindi qatl karna khötira tas barḫhiláf gawáhí tsándni, lekin läbak na. 56. Tikiyázi seṭhahau ditsa tas peṭh apäza gawáhíyi, lekin tihinza gawáhíyi ása na barábar. 57. Taupata keṇhtsau wäthit dits tas peṭh apáz gawáhí, zi 58. Asi chhu emis yi wanán búzmut, zi Yi pák haikal yus athau süit chhu ladna ámut lúran, ta tren dohan andar ladan doyim, yus athau süit ási na ladna ámut.

BÁB 14.

59. Lekin ath peth ti sapin na tihinz gawáhi barábar. 60. Taupata pruts sardár káhinan manz bág thod wáthit Yisú'as, zi Kyá tsa chhuk ná kánh jawáb diwán? Yim kyá gawáhi chhi tse barḱhiláf diwán? 61. Lekin su rúd tsopa kárit, ta kenḱ jawáb diutnak na. Sardár kahinan prutsas beyi ta dopnas; Kyá tsa chhuka Masíh, tas Mubáraka sund Nichuv? 62. Yisú'an wunus; Awa, ba chhus: ta tohi wuchún Ádam sund Nichuv Qádir i Mutlaqas dáchin kin bihit, ta ásmánaken obran süit yiwán. 63. Ta sardár káhinan wun panin palau tsätit; Asi kyá chhu gawáhan hund hájat? 64. Tohí búziva yi kufr: tuhinz kyá chhe ráe? Timau sárwí diut fatwá, zi Su chhu qatlas láiq. 65. Taupata lägis kenḱ thoka thsanani, ta buth walni, ta mushta mární, ta wanani, Nubuwwatchi katha bózta! ta piyádau löihas thápéra, ta pananis qabzas manz niuk.

BÁB 14.

PATRAS SUND YISÚ' SUND PAIRAU SAPDANUK INKÁR KARUN.

66. Yeli Patras bona ángnas andar ós, ta sardár káhina sinzau launđiau ändara áyi ak tot, 67. Ta Patras wuchun pán wushnáván ta nazar kárnas ta dopnas ; Tsa ti ósuk tas Násarí Yisú'as süit. 68. Tem kur inkár, ta wunun, zi Ba na chhus zánán, ta na chhum fikri tarán, zi tsa kyá chhak wanán ; taupata gao su nebar deodí manz ; ta kokran dits báng. 69. Ta so launđ läj tas kun nazar kárit timan yim tatit wodní ös beyi wanani ; Yi chhu timau ändara. 70. Lekin tem kur beyi inkár. Ta kenhtsa waqta pata timau yim tatit wodní ös Patrasas wunuk beyi ; Páz pöth chhuk timau ändara, tikiyázi tsa chhuk Galíli ti. 71. Lekin su log la'nat karni ta qasam khieni, zi Ba chhusan na su insán zánán, yemsinz tohi chhiva zikr karán. 72. Táñ dits doymi laṭi kokran báng. Ta Patrasas peyi so

BÁB 14.

kath yád yosa Yisú'an tas ös wainmäts, zi Kokur doyi laṭi báṅg dina hónṭh karak tsa tréyi laṭi mión inkár. Ta ath peṭh gaur kárit log su wadni.

Báb 15.

PUNTIYUS PÍLÁTUSA SINZI
KACHAHRI MANZ YISÚ'
SINZI MUQADDAMÄTS
PESHÍ.

1. Ta yáñ subh sapun, sardár káhinau kur buzurgan ta faqíhan ta sární sadr 'adálatwálen het saláh, Yisú' ganḍnóvok ta nit koruk Pílátusas hawála. 2. Ta Pílátusan pruts tas ; Kyá tsa chhuka Yahúdían hund pádsháh ? Tem wun tas jawáb dit ; Tsa chhuk pána wanán. 3. Ta sardár káhin läg tas peṭh seṭha ilzám lágni. 4. Pílátusan kur tas beyi suwál ta yi dopnas ; Tsa chhuk na keṅh jawáb diwán ? wuch, yim káitáhan kathan hind ilzám chbí tse peṭh lágán ? 5. Yisú'an diutas na beyi keṅh jawáb, yuth zi Pílátusan kur ta'ajjub. 6. Ta su ós 'Íz peṭh

BÁB 15.

äikis qaidis, yemsindi khötira lúk ös 'arz karán tihindi khötira tráwán. 7. Ta Bar-Abbá náv ak insán ós timan bágian süit qaidas manz piomut, yimau fasádas andar khún ós kurmut. 8. Ta jamá'at läj hiur khäsit tas 'arz karni, zi Yi chón dastúr chhu, ti kar sáni khötira. 9. Pílátusan diut timan yi jawáb ; Kyá tohi chhiva yatsán zi ba tráwan tuhindi khötira Yahúdían hund pádsháh ? 10. Tikiyázi tas ós ma'lum, zi sardár káhinau chhu yi hasada süit me hawála kurmut. 11. Lekin sardár káhinau tuj bíra, yuth Pílátus tihindi khötira Bar-Abbásas trávi. 12. Pílátusan wun dobára timan ; Yas Yahúdían hund pádsháh chhiva wanán, tas kyá kara ba ? 13. Timau tuj krak, zi Su lädiún köthis peṭh. 14. Ta Pílátusan wun timan ; Kiyázi, em kyá badí chhe kärmäts ? Timau tuj temi khota krak, zi Su lädiún köthis. 15. Pílátusan, lúkan khosh karnaki irádaki sababa, tihindi khötira trowun Bar-Abbá, ta Yisú'as ditin

BÁB 15.

kamchi ta hawála kurnak, yuth köthis yiyi ladna.

ROMÍ SIPÁHAN HIND ṬHAṬṬHA YISÚ'AS PEṬH.

16. Ta sipáhau niu su tath ángnas andar, yath Praitoriyun chhi wanán ; ta sörí palṭan äinik nád dit. 17. Ta timau lóg tas wozul choga nöl, ta kanḍian hund táj banövit thowhas kalas peṭh ; 18. Ta tas läg salám karni, zi Ai Yahúdían hindi pádsháha ádáb ! 19. Ta tim ös temsindis kalas peṭh narkón láyán, ta thoka thsanán, ta kuṭh nomer nomer ös tas sijda karán. 20. Ta yeli tas ṭhaṭṭha kárit moklé, tas wóluk wozul choga ta panin palau thsanhas ; taupata niuk su nebar köthis ladni.

YISÚ' SUND KÖTHIS DINA YUN, TA LA'N TA'N TULUN.

21. Ta Shama'ún náv ak Kurení insán, yus Sikandar ta Rúfusa sund mól ós, diháta ändara yith pok tapör ; timau roṭ su begári, zi temsund kóth tuli. 22. Ta timau

BÁB 15.

on su Gulgutá jáyi peṭh, yemyuk tarjuma Khásari hinz jái chhe. 23. Ta murr milavit mai ditshas chena khötira, magar tem roṭuk na. 24. Ta timau khól su köṭhis, ta temsindian palauan peṭh tráwek chíri, zi kas kyá meli, tim bögrövik. 25. Ta pahar ós doh khutmut yeli timau su khól köṭhis peṭh. 26. Ta temsund ilzám líkhit lóguk tas peṭh, zi YAHÚDÍAN HUND PÁDŠHÁH. 27. Ta timau khöl tas süit zä rahzan köṭhis, ak tas dächin, ta beák khówirkin. 28. Táñ sapun su nawishta púr yemyuk mazmún yi chhu, zi Su ao badkáran andar ganzrana. 29. Ta yim temi wati ós pakán kalan zír zír kárit ós tas la'n ta'n karán, ta wanán, zi Wáh! haikalaki lúranwáli, ta tren dohan manz banáwanwáli, 30. Káṭhi peṭha wásit bacháu panun pán. 31. Yithai pöṭh sardár káhinau ti, faqíhan süit mílit, pánawain ós ṭhaṭṭha kárit wanán; Em bachöv beyi, panun pán chhu na bachövit hekán. 32. Isráilian hund pádsháh

BÁB 15.

Masíh, wain wästan káṭhi peṭha bon, yuth äs wuchit anau pats. Ta yim tas süit ös köṭhis khálna ámit, tim läg tas la'n ta'n karni.

YISÚ' SUND MARUN.

33. Yeli do pahar sapun, ta sörsí mulkas sapin añigaṭa, ta tréymis paharas tám rúz. 34. Ta tréymi pahara wun Yisú'an baḍi áwáz kárit, zi Ilohí, Ilohí, lámá shabaqtaní? yemyuk tarjuma yi chhu, Ai miáni Kḥudáyí, ai miáni Kḥudáyí, tse kiyázi tróvthas ba? 35. Yim nazdík wodní ös, timau manza kenṭhsau yi búzit wunuk; Wuchiv, su chhu Eliyyáhas nád diwán. 36. Ta ak gao timau ändara dawán, ta isfanj korun sirkis andar tar, ta narkönis peṭh thävit thsahanóvuk ta dophas; Thahariv, wuchau, Eliyyáh chhá emis wálni yiwán yá na. 37. Taupata kār Yisú'an baḍi áwáz, ta zuv diutun. 38. Ta haikaluk parda photo heri peṭha bon tám, ta zä ṭukra gös. 39. Ta yus súbadár tas bónṭhkani wodní ós,

BÁB 15.

tem wuch su yitha pöth zuv diwán, ta wunun, Yi mahánuv ós páz pöth K̄hudáyí sund Nichuv. 40. Ta ken̄h zanána ása dúri rúzit wuchán : timan manz ós Maryam Magdalíní, ta loktis Ya'qúba ta Yosesa sinz möj Maryam, ta Salome ; 41. Yeli su Galílas manz ós, yima ása temsinz pairawí ta k̄hidmat karán, ta beyi ti ása seṭha zanána yima temis süit Yarúshalemas manz ása ámatsa.

YISÚ' SUND DAFN SAPDUN.

42. Yeli shám sapun, ta yemi k̄hötira zi Taiyárí hund doh ós, yus Sabta bónth ak doh chhu ásán ; 43. Arimatiyahuk rózanwól Yúsuf ao, yus ak 'izzatdár mushír ta pána ti ós K̄hudáyí sinzi pádsháhäts prárán, ta jur'ata sán gao Pílátusas nish ta Yisú' sinz lásh mänjnas. 44. Ta Pílátusan kur ta'ajjub zi su múd yuth jald ; ta súbadáras diutun nád ta prutsnas, zi Tas gaoa seṭha waqt múdmätis ? 45. Yeli súbadáras nish hál korun ma'lúm, ta lásh divnövan Yúsufas. 46. Tem

BÁB 15.

hets ak zövij tsádar mäl, ta lách wölit wäjin tath tsádri andar, ta äikis qabri andar thävan, yosa palas manz ös khanana ámäts, ta tath qabri hindis gälis peṭh thävan ak kaiñ ḍulvit. 47. Ta Maryam Magdalíni ta Yoses sinz möj Maryam ös wuchán, zi su kaiti ao thavna.

Báb 16.

YISÚ' SUND ZINDA SAPDUN.

1. Yeli Sabtuk doh gao, Maryam Magdalíni ta Ya'qúba sinzi máji Maryami ta Salomeyi het khoshbudár chíz mäl, yuth yith tas mathan. 2. Haftaki goḍniki doha seṭha suli, áftáb khasan vizi, áyi tima qabri peṭh. 3. Ta pánawain ása wanán, zi Sáni khötira kus ḍulvi qabri gali peṭha kaiñ? 4. Yeli timau nazar kár, ta wuchak zi kaiñ chhe ḍulävmäts, tikiyázi so ös seṭha gob. 5. Ta qabri andar ätsit wuch timau ak jawán safed jáma nöl lögit dächinkin bihit, ta seṭha khótsa. 6. Tem dop timan,

BÁB 16.

Ma khútsiv ; tohi chhiwón Yisú' Násarí, yus maslúb ós sapunmut, tsándán : su chhu zinda sapunmut ; yeti chhu na ; wuchiv, yi chhe so jáyi yeti timau su ós thovmut. 7. Lekin tohi gätsit diyiv temsindian tsátan ta Patrasas khabar, zi su gatsi tohi bónth Galílas andar ; tohi wuchún su tati, yitha pöth tem chhuva tohi wunmut. 8. Tima tsaji qabri ändara nírit ; tikiyázi larza ta haibat ákh gálib sapnit : ta timau wun na kánhsi kenh, tikiyázi tima ása khótsán.

YISÚ' SUND ZINDA SAPNIT TSÁTAN BÓZNA YUN.

9. Haftaki godniki doha, yeli su subhai zinda sapun, goda wuch Maryam Magdalíní, yas manza tem sat bad-rúh ós kädmit. 10. So gäyi ta temsindian sáthian ditsan khabar, yim mátam ós karán ta wadán. 11. Ta timau yi búzit, zi su chhu zinda ta temi chhu wuchmut, yaqín kuruk na. 12. Temi pata ao su doymi

BÁB 16.

shakli manz timan ändara doan zanian bózna, yeli tim dihátas kun wokhil ös gatsán. 13. Timau ti dits gätsit beyan lúkan khabar, lekin yimau kár na timan peṭh ti pats. 14. Taupata ao su timan kahan ti bózna, yeli khána kheni bihit ös, ta tihinzi bei'tiqádí ta sakḥtdilí peṭh karan timan malámat: tikiyázi yimau su zinda sapdana pata wuchmut ós, timau kur na timan peṭh yaqín. 15. Ta tem dop timan, zi Tohi káriv sörsí dunyáhas manz gätsit sárnaí khalqan bónṭhkani Injili hinz manádí. 16. Yus pats ani ta baptisma heyi, su labi naját: ta yus na pats ani, su yiyi mujrim ṭhaharávna. 17. Ta ímán ananwálen manz ásan yim mu'jize; tim kaḍan miáni náva süit badrúhan; 18. Nov nov zabán bólan; sarfan tulan; ta kenḥ halák karanwöl chíz ai chen, timan wáti na kánḥ zarar; tim thavan bímáran peṭh atha, ta tim balan.

BÁB 16.

YISÚ' SUND ÁSMÁNAS PETH GATSUN.

19. Ğaraz, Ķhudáwand Yisú' ao timan süit kalám karna pata ásmán khálna, ta Ķhudáyas dächinkin biúth. 20. Taupata drai tim, ta prat kuni jáyi káarak manadí, ta Ķhudáwand rúd timan süit köm karán, ta kalámas, timan mu'jizan hindi wasíla süit yim süit süit ösik ásán sábit rúduk karán. Ámín.